

KORRUPCIÓKUTATÓ
KÖZPONT
BUDAPEST

Hogyan lehetne javítani a Közbeszerzési Hatóság közbeszerzési adatbázisát?

*A Központi Bejelentkező Modul (KBEJ) elemzése,
megoldási javaslatok*

Public Procurement 4 You

6. Riport

Budapest, 2013. szeptember

A riportot a Korupciókutató-központ Budapest (CRCB) kutatócsoportja készítette. A kutatás folytatását a központ pénzügyi erőforrásai, és a résztvevők önkéntes munkája tette lehetővé.

A kutatás folytatásához minden anyagi segítséget szívesen fogadunk (tthstvnjns@gmail.com).

Hogyan lehetne javítani a Közbeszerzési Hatóság közbeszerzési adatbázisát?

A Központi Bejelentkező Modul (KBEJ) elemzése, megoldási javaslatok

Hatodik riport

Együttműködő partnerek:

Erőforrástérkép projekt (MTA KRTK KTI): <http://regionaldata.org>

Átlátható Állam: <http://www.atlathatoallam.hu/>

MTA KRTK KTI: <http://econ.core.hu/>

3gteam: <http://www.3gteam.hu/>

CRCB

Munkatársak:

Czibik Ágnes

Fazekas Mihály

Tóth István János

közgazdász, MKIK GVI

Ph.D. hallgató, University of Cambridge

Ph.D, tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI

Külső szakértők:

Dr. Kelemen Zoltán

Gyenese Jenő

Uhrin Tamás

Dr. Volford Anita Adrienn

ügyvéd

programtervező matematikus

programtervező matematikus

ügyvédjelölt

Corruption Research Center Budapest

1034 Budapest, Bécsi út 120.

A kézirat lezárva: 2013. szeptember. 19

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
1. Hibatípusok bemutatása	5
1.1. Numerikus azonosítók hiánya	5
1.2. Numerikus azonosítók inkonzisztenciája	5
1.3. Rögzítési protokoll hiánya	6
1.4. Az adatbázis belső inkonzisztenciái	7
1.5. Az adatbázis szerkezeti hibái	8
2. A hibák kijavításának lehetőségei	9
2.1. Az adatbázis fejlesztésére vonatkozó javaslatok	11
2.2. Általános javaslatok	12
3. A hibák konkrét bemutatása a KBEJ oldalon	13
3.1. Jelmagyarázat.....	13
3.2. A http://kozbeszerzes.hu/ oldal struktúrája.....	14
3.3. A KBEJ részletes bemutatása	14
3.4. Új hirdetmény feladás a KBEJ-ben.....	18
Kérelem.....	21
I. Szakasz: ajánlatkérő	24
II. Szakasz: a szerződés tárgya	27
III. Szakasz : jogi, gazdasági, pénzügyi és műszaki információk	31
IV. Szakasz: eljárás.....	31
V. Szakasz: kiegészítő információk	33
A. melléklet.....	34
B. Melléklet.....	35
3.5. További általános problémák.....	36
Kilépés	36
Mentés	38
3.4. Konkrét javaslatok összefoglalása.....	40

Bevezetés

2010-ben kezdtük meg a Magyar Közbeszerzés Adatbázis (MaKAB) létrehozását azzal a céllal, hogy rendelkezünk kutatható – és ez által elemezhető – adatokkal Magyarországon a közbeszerzésekről. Az adatbázist a Közbeszerzési Hatóság internetes oldaláról a Közbeszerzési Értesítő Online-ról letöltött információk segítségével hoztuk létre. E munka során tűnt fel számunkra, hogy az internetes felületen elérhető dokumentumokban rendszeresen előfordulnak különböző hibák, illetve következetlenségek. Ezért gondoltuk úgy, hogy érdemes lenne megvizsgálnunk, hogy hogyan történik a hirdetmények feladása, milyen rögzítő felületet kell használnia annak, aki egy hirdetményt szeretne feladni és a hirdetményt feladó az erre szolgáló internetes felületet használva milyen hibákat követhet el, amelyek aztán az adatbázisba kerülve, számottevően rontják az adatok - a Magyarországon az állampolgárok számára elérhető közbeszerzési adatok - minőségét, csökkentik az adatbázis felhasználhatóságát, elemezhetőségét.

Meggyőződésünk, hogy pontos és érvényes adatok nélkül nem lehetséges a közbeszerzések elemzése. Megbízható adatok nélkül nem lehetséges annak eldöntése sem, hogy a közbeszerzési törvény és ennek módosításai milyen hatással vannak a közpénzek elköltésére. A törvény mennyiben segíti, illetve gátolja a piaci verseny érvényesülését, a közpénzek hatékony, a társadalmi jólét érdekében történő elköltését, mennyiben szolgálja az átláthatóság erősebb érvényesülését és mennyiben csökkenti a közbeszerzéshez kapcsolódó korrupció súlyát.

Mindehhez megbízható, pontos és a nyilvánosság számára elérhető adatok, adatbázisok szükségesek.

Ebben a riportban a Központi Bejelentkező Modult (KBEJ) szeretnénk bemutatni, valamint néhány olyan problémára szeretnénk felhívni a figyelmet, amelyek nagymértékben rontják a Közbeszerzési Hatóság adatbázisának és az interneten közzé tett adatainak minőségét. Ahol tudunk, ott a felvetett problémák megoldására is javaslatot teszünk. Önkéntes munkában jogi és informatikai szakértők is segítségünkre voltak ebben, akiknek tanácsait, észrevételeit, a riport elkészítéséhez való hozzájárulását ezúton is szeretnénk megköszönni.

A következőkben a közbeszerzési adatbázisban megjelenő hibatípusok általános ismertetése után bemutatjuk az adminisztrációs oldal felépítését, kitüntetett figyelmet szentelve az „Új hirdetmény feladása” menüpontra.

Az elemzéssel elő kívánjuk segíteni a Közbeszerzési Hatóságnál jelenleg folyó fejlesztési munkát, amely azt célozza, a KBEJ felülete jobban alkalmazkodjon a felhasználók igényeihez, az adatfeltöltés során az emberi hibázás lehetősége minimálisra csökkenjen, az adatbázist létrehozó program egyszerűbb legyen és módot adjon az adatok a jelenleginél szélesebb lekérdezhetőségére. Ezáltal tovább növekedhet a létrehozott közbeszerzési adatbázis elérhetősége, és javulhat a magyar állampolgárok számára közvetlenül elérhető közbeszerzési adatok minősége.

1. Hibatípusok bemutatása

A következőkben a fő hibatípusokat mutatjuk be. Fontos megjegyezni, hogy több esetben szoros kapcsolat áll fenn az egyes hibatípusok között, sokszor előfordul, hogy az egyik hibából következik a másik.

1.1. Numerikus azonosítók hiánya

A numerikus azonosítók hiánya azt jelenti, hogy olyan információk vagy tartalmak, amelyeket egyedi numerikus azonosítóval lehetne ellátni (az adatok pontos tárolása és a megfelelő tájékoztatás érdekében) alfabetikus formában (szövegesen) kerültek rögzítésre a közbeszerzési adatbázisban, és semmilyen numerikus azonosítóval nem lettek összekapcsolva. Így a nyertes ajánlattevők, az ajánlattevők és a közbeszerzést kiírók azonosító nélkül jelennek meg, és így is tárolják őket. Ez azt is lehetetlenné teszi, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság határozataival össze lehessen kapcsolni az egyes hirdetményeket.

Ha numerikus azonosítók szerepelnének az adatbázisban, akkor ezzel a módszerrel a szabadszavas mezőket zárt listákkal való megjelenítésre lehetne cserélni. Ennek köszönhetően nem fordulna elő az például, hogy Swietelsky Magyarország Kft. többféleképpen – a székhely címével vagy valamelyik telephelyének címével - szerepeljen az eredményhirdetéseiben.

Példák:

Swietelsky Magyarország Kft 1117 Budapest, Irinyi u. 4-20
Swietelsky Magyarország Kft 8000, Székesfehérvár Takarodó u. 6
Swietelsky Magyarország Kft 4400 Nyíregyháza Jég u. 2
Swietelsky Magyarország Kft 9300 Csorna Vasutas urca 9.
Swietelsky Magyarország Kft, 9800 Vasvár Csörnóc u. 5.
SWIETELSKY MAGYARORSZÁG KFT. 2120 DUNAKESZI SZÉKESDÚLÓ 135.
Swietelsky Magyarország Kft. 5600 Békéscsaba Ipari utca 44-46
Swietelsky Magyarország Kft. 1117 Budapest Irinyi János u. 4-20. B.ép. V. em.

1.2. Numerikus azonosítók inkonzisztenciája

A numerikus azonosítók inkonzisztenciája azt jelenti, hogy azokban az esetekben, amikor mégis van numerikus azonosító, akkor is gyakran inkonzisztens ezeknek a használata. Ennek legjellemzőbb példája az egyes hirdetmények azonosítója. Minden egyes hirdetmény kap egy egyedi iktatószámot, azonban az egy eljáráshoz tartozó hirdetmények (például az ajánlati /ajánlattételi felhívás/ eljárást megindító hirdetmény (továbbiakban: ajánlattételi felhívás, az eredményhirdetmény, a szerződéskötésről szóló tájékoztató) teljesen eltérő azonosítókat kapnak, emiatt csak nehezen, vagy egyáltalán nem lehet a közbeszerzési eljárás egyes lépéseit (eljárás megindítása, eredményhirdetés, szerződéskötés, jogorvoslati ügyek) összekapcsolni.

A numerikus azonosítók használatának inkonzisztenciájára több példát is láttunk. Sokszor a numerikus azonosítók nem a rögzített formátumban szerepelnek, vagy nem a megfelelő helyekre vannak beírva. Ezekre a legjellemzőbb példa, amikor az egyes eredményhirdetésekhöz tartozó feladott ajánlattételi felhívásokat ugyan megjelölik, de feltehetően elírás miatt nem létezik ilyen felhívás.

Példák:

Ráckeve Város Önkormányzatának [hirdetménye](#), ahol a III.3.3. pontban hivatkozott hirdetmény:
„A hirdetmény száma a KÉ-ben: 18301 / 2011 (KÉ-szám/évszám)” nem létezik.

Esztergom Város Önkormányzatának [hirdetménye](#), ahol az EU hivatalos lapjának hirdetmény iktatószámaihoz írtak be egy Közbeszerzési Értesítő iktatószámot (mivel a kettő formátuma teljesen eltér, ezért csupán a formátum alapján is lehetséges a beazonosításuk. Pl.: nem „20432/2008”, hanem: „2009/S126-184133”):

„IV.3.2)

Az adott szerződésre vonatkozóan korábban sor került-e közzétételre?

Igen válasz esetén (válassza a megfelelő rovatot):

Előzetes összesített tájékoztató

VAGY Felhasználói oldalon közzétett hirdetmény

A hirdetmény száma a HL-ben:

Ajánlati/részvételi felhívás x

VAGY Egyszerűsített ajánlati felhívás (DBR)

A hirdetmény száma a HL-ben: 20432/2008

Egyéb korábbi közzététel x

A hirdetmény száma a HL-ben: 2805/2009 „

1.3. Rögzítési protokoll hiánya

A szabad adatrögzítési eljárás választása esetén szükséges lett volna az adatrögzítőket instruáló adatrögzítési protokoll leírása, amely részletesen szabályozza a rögzítendő adatok tartalmi és formai jellemzőit.

A rögzítési protokoll hiányából eredő problémákat és az adatbázis belső inkonzisztenciáit el lehetett volna kerülni, ha a rögzítési felületen implementált űrlapokon található beviteli mezők validálását racionálisabban, a rögzítendő adatok tulajdonságait figyelembe véve alakítják ki. Például egy ilyen rendszer nem enged értelmezhetetlen adatokat megadni, figyelmezteti az adatrögzítőt az adathiányra, vagy jelzi, ha a szerződéses összeg nagyobb, mint a maximális ajánlati ár.

Ebből a problémából több különböző típusú hiba keletkezett. Most elsősorban a hirdetményekben szereplő összegekre vonatkozóan gyűjtöttünk össze néhány példát:

Számos esetben előfordult, hogy már nem létező vagy soha nem is létezett valutákban adták meg a rögzítők a szerződéses értéket. Például „HUIF” rövidítésű valuta nem létezik, legnagyobb valószínűséggel HUF-ra gondolt a rögzítő. Feltehetően nem egy már megszűnt pénznemben (IEP: ír font-2002-ig létezett) kötöttek meg a szerződéseket 2010 és 2011 során; valamint nehezen érthető, miért köthetett Budaörs Város Önkormányzata IDR-ben szerződést egy budapesti illetőségű vállalkozással (Get-Energy Magyarország Kft), amikor az IDR az Indonéziai Rúpiá valuta rövidítése.

Az összegekkel kapcsolatos további probléma, amikor hibásan, illetve nem sztenderdizált formában kerül rögzítésre a közbeszerzési eljárás során a termék-, vagy szolgáltatásvásárlás ára.

Példák:

„2.123.500 2.123.500”
„23.185.023,- ”
„tizenegymilliónyolcszázharminchatezerötszázhetvenhét”

Ez azt eredményezi, hogy az összeadás művelete az adatokon nem végezhető el, nem lehet közvetlenül kiszámítani a közbeszerzések által érintett aggregált pénzüsszeget. Ehhez először egy programozási feladatot kell minden felhasználónak elvégeznie: egységes formára kell hoznia az adatbázisban szereplő összegeket, amelyekkel így már lehet számításokat végezni.

Hasonló problémákat vet fel, hogy számos esetben nem volt megjelölve, hogy áfával együtt, vagy anélkül értendő a szerződéses összeg.

1.4. Az adatbázis belső inkonzisztenciái

A Közbeszerzések Tanácsa által publikált adatokban (KBKA) számos belső inkonzisztencia figyelhető meg.

Jellemző hiba például, hogy a minimális és maximális ajánlati ár intervallumán kívül esik a szerződéses ár. (A példákban tervezett szerződéses összegként szerepel, mivel a szerződéskötésig ez az összeg még módosulhat kisebb mértékben, például ha megtámadja valaki a döntést, és árat kell módosítani.) Más szavakkal a szerződéses ár vagy kisebb, mint a minimális ajánlati ár, vagy nagyobb, mint a maximális ajánlati ár, és nincsen erre magyarázat az egyéb információk rovatban. Ez néhány esetben lehet, hogy valóban helyesen szerepel így, de nagyságrendi különbség esetén ez legalábbis megkérdőjelezhető.

Példák:

Tervezett szerződéses összeg: 292.708.402, Minimális ajánlati ár: 333.600.000 Maximális ajánlati ár: 333.600.000
Tervezett szerződéses összeg: 5.049.824, Minimális ajánlati ár: 3.921.216 Maximális ajánlati ár: 4.091.588
Tervezett szerződéses összeg: 11.870.250, Minimális ajánlati ár: 624.750 Maximális ajánlati ár: 1.071.000

Hasonló inkonzisztenciákat találunk, ha csupán a minimális és maximális ajánlati árakat vetjük össze. Sajnos sok olyan eset található, amikor a minimális ajánlati ár nagyobb, mint a maximális ajánlati ár.

Nehezen korrigálható inkonzisztencia, amikor nem egyezik meg az eredményhirdetés során kihirdetett szerződések értékeinek teljes összege (tervezett szerződés összeg (a)) az egyes eredmény-szakaszok, avagy szerződések adatai között megadott szerződéses összeggel (tervezett szerződés összeg (b)).¹

Példa:

Ebben a [hirdetményben](#) a tervezett szerződés összeg (a) '100.343.861.000,-' míg a tervezett szerződés összeg (b) 44.101.000,-'. Nehéz elképzelni ugyanakkor, hogy az Aries Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft hogyan fizethetett volna ki Szigetszentmiklós önkormányzati lakásainak részleges felújításáért több, mint 100

¹ A tervezett szerződés összeg (a) és tervezett szerződés összeg (b) értékek pontos definíciójáról lásd alább a 4. fejezetben.

milliárd forintot. Ebben az esetben azonban érthetetlen, hogy honnan származott ez a jelentős kiírás összeg. A fent tárgyalt hibák összes lehetséges javítása után is összességében 120 milliárd forinttal térnek el egymástól a szerződéses és kiírás összegek, ami lényegesen megnehezíti a kiszereződött vagy kihirdetett közbeszerzési szerződések értelmezését.

További inkonzisztencia, hogy sok esetben az eljárás nyertese nem szerepel az ajánlattevők között. Ez annak a lehetőségét is felveti, hogy bizonyos esetekben egyszerűen nincs információ megadva, holott meg kellett volna adni azt (pl.: ajánlattevők nevei).

1.5. Az adatbázis szerkezeti hibái

Az adatbázis szerkezeti hibái alatt azt értjük, hogy jóllehet szerepel a megadott információ az adatbázisban, mégis annak szerkezeti gyengeségei miatt nem lehet megfelelően értelmezni és felhasználni a rögzített adatokat. Ennek legfontosabb példája az ajánlattevők szerződésekhez rendelése, vagy az un. CPV kódok (egységes termékkódok) szerződésekhez illesztése. Mindkét esetben azonos jellegű strukturális gyengeségről van szó: az adatbázis tartalmazza, hogy mely szerződések megkötésére került sor a közbeszerzés során, vagy kik voltak az érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevők az adott eljárás során, de azt már nem lehet tudni, hogy mely szerződéshez tartoznak ezek az információk, ha több szerződést is kötöttek egy eljárás során. Ez korrupciós kockázatot is jelenthet, mivel több szerződés kötésével járó közbeszerzési folyamat során a korrupcióval járó beszerzés „elrejtése” a többi, tisztán végrehajtott szerződéskötés között így már könnyen megvalósítható.

Súlyában lényegesen kisebb, mégis fontos szerkezeti probléma, hogy az egységárakat és a határozott időre megkötött szerződések szerződéses összegeit sok esetben nem kezeli egyértelműen a KBKA. Ez a megkötött szerződések 1%-át érinti.

Ilyen eset például a banki hitelfelvétel, ahol a szerződéses összeg legtöbbször százalékban van megadva, vagy az áramvásárlási szerződések, ahol tipikusan kWh-ban adottak az árak. Az adóforintokból kifizetett összeg ilyen esetekben nem tudható egyértelműen, hiszen a beszerzett tényleges vagy becsült mennyiséget nem ismerhetjük meg a kiírásból. Néhány esetben ugyan szerepel a kiírásban a szöveges megjegyzések között a beszerzett mennyiségre utaló információ, és bizonyos esetekben szerepel a becsült teljes összeg is, ez azonban távolról sem szisztematikusan közölt információ.

A határozott idejű szerződések esetében a legnagyobb probléma, hogy nem világos, hogy a szerződéses összeg a havi, illetve éves költséget mutatja-e, vagy eleve már a teljes szerződéses összeget. Bizonyos esetekben kikövetkeztethető, hogy a szerződéses összeg a teljes összeget mutatja, mert a szerződéses összeg és hónapok, illetve évek számának szorzata irreálisan nagy összeget eredményezne (300-500 milliárd forint). Ugyanakkor az esetek legnagyobb részében nem lehet biztosan tudni, hogy mekkora a ténylegesen kiszereződött összeg.

Példa:

korántsem egyértelmű az összeg a következő hirdetményben (lásd [itt](#).)

A 296 500 forintos szerződéses összeg a teljes 4 éves időtartamra vonatkozik, vagy a havi, esetleg éves költséget mutatja? A leginkább valószínű, hogy havi szerződéses összeget mutat, mégsem

lehet az adófizető egyértelműen biztos abban, hogy mekkora összeget is költöttek el az ő adóforintjaiból erre a beszerzésre.

2. A hibák kijavításának lehetőségei

Az előzőekben felsorolt hibák egy része viszonylag könnyen javítható, más része nem javítható, harmadik része pedig csak jelentős erőforrás-ráfordítás mellett korrigálható (lásd a táblázatot lejjebb). A numerikus azonosítók hiányát lehet korrigálni, amennyiben a megadott adatok alapján egyértelműen azonosítható az adott elem, például, ha a nyertes vállalatot egyértelműen azonosítja a neve és a címe a cégbírósági adatbázisban. Ugyanakkor nem javítható egyértelműen a numerikus azonosító hiánya, ha hiányoznak fontos adatok (például nincs megadva a nyertes vállalat címe) vagy azok nem egyértelműek (a vállalat rögzített neve és címe alapján több vállalatot is találunk, amelyekre az előbbiek igazak).

A hiba típusa	Javítható-e?
Numerikus azonosítók hiánya	Részben javítható, nagy erőforrások szükségesek
Numerikus azonosítók inkonzisztenciája	Részben javítható
Rögzítési protokoll hiánya	Részben javítható, nagy erőforrások szükségesek
Az adatbázis belső inkonzisztenciái	Részben javítható
Adatbázis szerkezeti hibák	Nem javítható

1. táblázat: A hibák típusai és javíthatóságuk

A rögzítési protokoll hiányából és a belső inkonzisztenciából fakadó problémákat akkor lehetséges javítani, ha a többi megadott információ alapján ki lehet következtetni a legvalószínűbb helyes eredményt. Például, ha írásmódban van megadva a szerződéses összeg, de a becsült összeg és az ajánlati árak forintban vannak megadva és az összegek azonos nagyságrendbe esnek, akkor nagy valószínűséggel tudható, hogy a szerződéses összeg is inkább forintban kell, hogy legyen, csak tévesen volt megjelölve.

Hasonlóképpen, ha a kiírás összegei áfa nélkül voltak megadva, de az egyik összeg esetében sincs megjelölve, hogy áfát tartalmaz-e, akkor feltehetően áfa nélküli volt az adott összeg is. A betűvel írt vagy a magyar helyesírás szabályait nem megfelelően betartó szerződéses összegek korrigálását egyszerűen végeztük el (pl.: betűvel írt szerződéses összeg arab számmal írt változatra javítása). Ilyen korrekciók következtében összesen több mint 90 milliárd forintnyi szerződés vált statisztikai elemzés és kimutatás számára használhatóvá.

Természetesen ezeket a javításokat részletesen dokumentálni szükséges, hogy a későbbiekben visszakövethetők és esetleg tovább javíthatóak legyenek, ha pontosítani tudjuk a javítási eljárásokat.

2.1. Az adatbázis fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Amennyiben a Közbeszerzési Hatóság valóban elkészítené egy új rögzítőfelületet, akkor a felület létrehozásakor a következőket kellene figyelembe venni:

A felhasználó által szabadon szerkeszthető mezők szintaktikai és szemantikai validálása a beviteli felületen: jó példa erre a dátumok használata. A program ne engedje, hogy nem létező dátumot írjon be a rögzítő, vagy hogy olyan dátumot írjon be, aminek nem megfelelő a formátuma. Le lehetne tiltani a 1995-előtti dátumokat – mert ekkor még nem volt közbeszerzés, illetve az olyan dátumokat, amik eltérnek a rendszer által definiált dátum formátumtól. Például ha a rendszer által használt dátum formátuma YYYY-MM-DD (lásd: ISO 8601), akkor ne lehessen bevinni a következő dátumokat: 2005/02/26, 2005. február 26., 26-02-2005 stb.

Szabad szavas mezők használata helyett zárt listák alkalmazása. Ennek az elgondolásnak az az alapja, hogy vannak olyan mezők, ahol a beírt lehetőségek szám a véges és a zárt listák ezekben az esetekben jelentősen csökkentenék a hibázás lehetőségét. (Ilyen mezők a pénznem, ország, település, eljárás fajtája, intézmény neve, ajánlattevő neve, ajánlatkérő neve). Ezekhez a listákhoz több forrást is fel lehetne használni: a települések esetében a Központi Statisztikai Hivatal négyjegyű azonosítóját, az ajánlatkérőknél a Magyar Államkincstár által használt intézmény megnevezést és az általuk kiadott PIR kódokat illetve a KSH által kiadott KSH kódokat. Az ajánlattevők azonosítására mindig az adott év cégbírósi adatait lehetne felhasználni. A cégbírósi adatok tartalmazzák az összes magyar vállalkozás adatait, amit integrálni lehetne az adatbázisba. Ezek a számok egyértelműen azonosítják az adott személyt, így a fentiekben felsorolt inkonzisztenciák megszűnnének.

A közbeszerzéseket kiíró költségvetés szervek (ajánlatkérők), az ajánlattevők, és a nyertesek azonosítóinak és neveinek adattáblákban való tárolása egyszerűvé teszi a közbeszerzési szereplők adatainak az egyes közbeszerzési eljárások adataihoz való hozzákapcsolását. Az adatok feltöltését végzők ekkor egy új közbeszerzési eljárás adatainak rögzítésekor nem begépnék az ajánlatkérők, az ajánlattevők neveit (a gépelés során rendszeresen hibákat ejtve), hanem egy egyszerű keresőmodul használatát követően a megadott listából választanak ki ezeket. Az adatbázisban pedig a közbeszerzési adatokat tartalmazó táblához az egyes szereplők (ajánlatkérők, ajánlattevők) azonosítói kerülnének. Egy ilyen megoldás nemcsak a közbeszerzési adatok adatrögzítési munkáján gyorsított volna (nem kellett volna a cég- és intézményneveket, címeket begépelni), hanem radikálisan csökkentette volna az adathibák számát, és nem utolsó sorban elemzésekre alkalmas adatbázist eredményezett volna.

Ha a numerikus azonosítók hiányát megszüntetnénk, akkor ez egyrészt megszüntetné az elírási hibák előfordulását, de azt a problémát is orvosolná, hogy egyazon cég különböző címekkel szerepeljen a kiírásokban. Végül arra is lehetőséget adna, hogy a megváltozott cégnév és/vagy cím ellenére is követni lehessen az adott cég közbeszerzési tevékenységét. Megjegyezzük, hogy bár az egyes eljárásoknak van egyedi azonosítója a rendszerben, ezek az azonosítók a Közbeszerzési Értesítő felületen nem láthatóak.

A numerikus azonosítók inkonzisztenciája is megoldható lenne, és ezzel számos probléma megszűnne. Esetleges megoldási mód lehet, hogy a hirdetmények iktatószámának első 6 karaktere jelölje az eljárást, az azt követő két szám az eljárásban elfoglalt helyét (például ajánlattételi felhívás, vagy értesítés a szerződés teljesítéséről), az utolsó kettő pedig azt, hogy hányadik alkalommal került sor hirdetmény feladására az adott eljárás adott lépésében (például elképzelhető, hogy többször is sor kerül szerződésmódosításra, amelyekhez külön-külön hirdetmény tartozik). Ezen kívül megjegyezzük, hogy a rögzítési felületen számos helyen hivatkozhatunk - már létező és a rendszerben szereplő -

hirdetményekre, mégis ezeknél kézzel kell kitölteni a hirdetés azonosítóját. Itt újra meg kell említenünk a zárt listák alkalmazásának a hiányát.

Az alfabetikus karakterekkel tárolt összegek problémájával kapcsolatban azt a kijelentést kell tennünk, hogy egy számítógépes rendszer esetében egyáltalán nem javasolt az ilyen típusú információt karakterláncként tárolni. Ezzel a tárolási formával elveszítjük az összehasonlíthatóság lehetőségét, nem tudjuk sorba rendezni ezeket az adatokat és a keresést is jelentősen nehezíti az adatbázisban. Ezeket az adatokat csak és kizárólag numerikus formában lehet tárolni és a rendszernek kell tudnia ezt az információt megjeleníteni alfabetikus karakterekkel. Erre a feladatra számos szabadon felhasználható függvénykönyvtár létezik. Itt újra ki kell emelnünk a felhasználó által kitölthető és szabadon szerkeszthető mezők validálásának fontosságát is, tehát hogy egy arab számmal kitöltendő mezőbe ne lehessen betűket írni.

2.2. Általános javaslatok

Olyan rendszer kifejlesztésére kell törekedni, ahol az ajánlatkérő (pontosabban a hirdetményt rögzítő személy) a lehető legkevesebb szabadszavas mezőt tölti ki. Az olyan mezőknél, ahol muszáj szabadszavas mezőket alkalmazni, ott az adatbázisban való tárolást megelőzően adatvalidálást kell végrehajtani.

Azt javasoljuk továbbá, hogy a Közbeszerzési Hatóság konzultáljon a NAV-val, és adoptálja azokat a rögzítési elveket és gyakorlatokat, amiket ők fejlesztettek ki az adóbevallás elektronikus kitöltéséhez. Erre azért lenne szükség, mert úgy gondoljuk, hogy a közbeszerzési adatok legalább annyira fontosak, mint az állampolgárok adózással kapcsolatos adatai.

A Közbeszerzés Online-nak az lenne a célja, hogy az adófizetők tájékozódni tudjanak az adóforintjaik útjáról, és ha érdeklődnek ez iránt, akkor akár elemi szintű elemzéseket is végezheszenek. Ehhez az is szükséges, hogy a közbeszerzések hirdetményei között hibák nélkül lehessen keresni és szűrni is (például: ajánlatkérő, ajánlattevő, megye, város, eljárásfajta illetve cpv kód szerint).

3. A hibák konkrét bemutatása a KBEJ oldalon

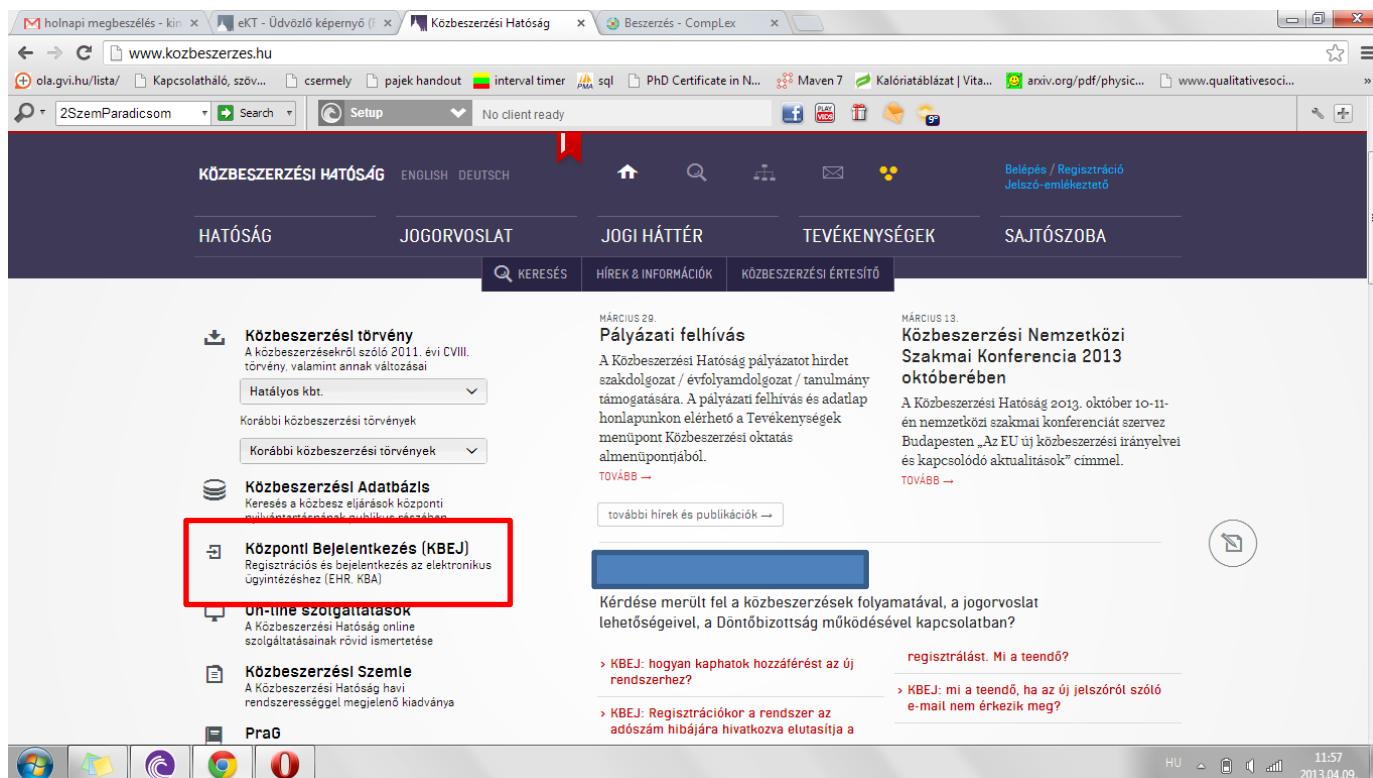
A következőkben a korábbi fő hibatípusok és további hibák megjelenését mutatjuk be a KBEJ szisztematikus vizsgálatán keresztül.

3.1. Jelmagyarázat

Riportunkban szeretnénk a lehető legerősebben közölni a problémákat, ábrákkal bemutatni őket és világos javaslatokat tenni.

A leírás könnyebb megértését képek használatával szeretnénk segíteni, amely képeket a KBEJ felületéről másoltunk ki. Így mindig megmutatjuk, milyen problémáról van szó pontosan. Ezekbe a képekbe gyakran ábrákat raktunk a figyelemfelkeltés céljából, valamint az is előfordult, hogy egyes részeket kitakartunk, hogy személyes adatokat ne közöljünk.

Abban az esetben, amikor valamire fel szerettük volna hívni a figyelmet, azt üres téglalappal jelöltük (piros, fekete illetve kék színnel). Amikor személyes adatokat szerettünk volna eltüntetni azt teli téglalappal jelöltük (sárga illetve kék színnel).

1. ábra Példa kitakarásra (kék téglalap) és figyelemfelkeltésre (piros téglalap)

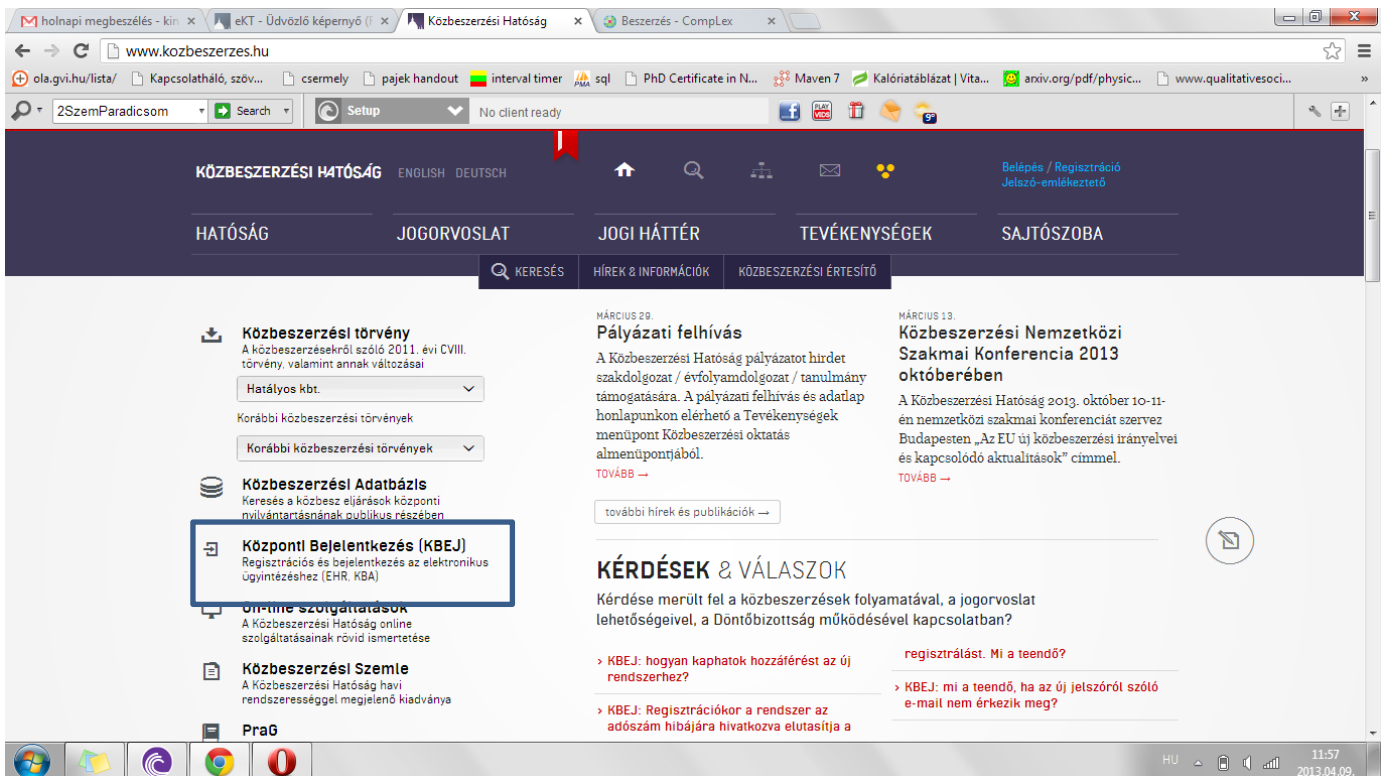
3.2. A <http://kozbeszerzes.hu/> oldal struktúrája

- KBEJ
 - Felhasználók
 - Szervezet adatok
- KBA
- EHR
 - Új hirdetmény feladása
 - Feladott hirdetmények áttekintése, javítása, visszavonása
 - Feladott hirdetmények hiánypótlása (4 hirdetmény)
 - Mentett hirdetmények kezelése
 - Szervezetek karbantartása
 - Kilépés a rendszerből

3.3. A KBEJ részletes bemutatása

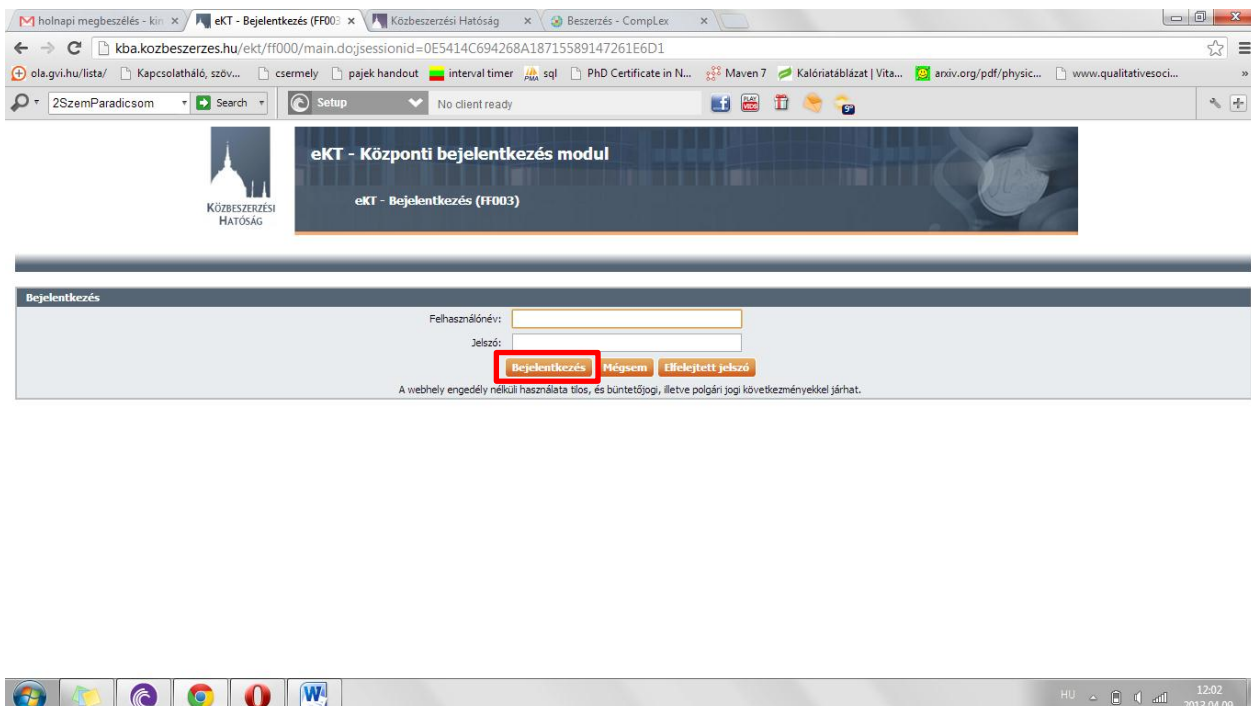
A közbeszerzésekkel kapcsolatos hirdetményeket, a közbeszerzés értesítő online felületén lehet feladni. A következőkben ezt a felületet szeretnénk bemutatni lépésenként.

A rögzítő felület a Közbeszerzési Hatóság (www.kozbeszerzes.hu) oldaláról érhető el. Rögtön a főoldalon található a hivatkozás „Központi Bejelentkezés (KBEJ)” címmel.

2. ábra A KBEJ elérése

Miután a címre kattintunk előjön a bejelentkezési felület. Ide kizárólag azonosítóval rendelkező személyek tudnak belépni.

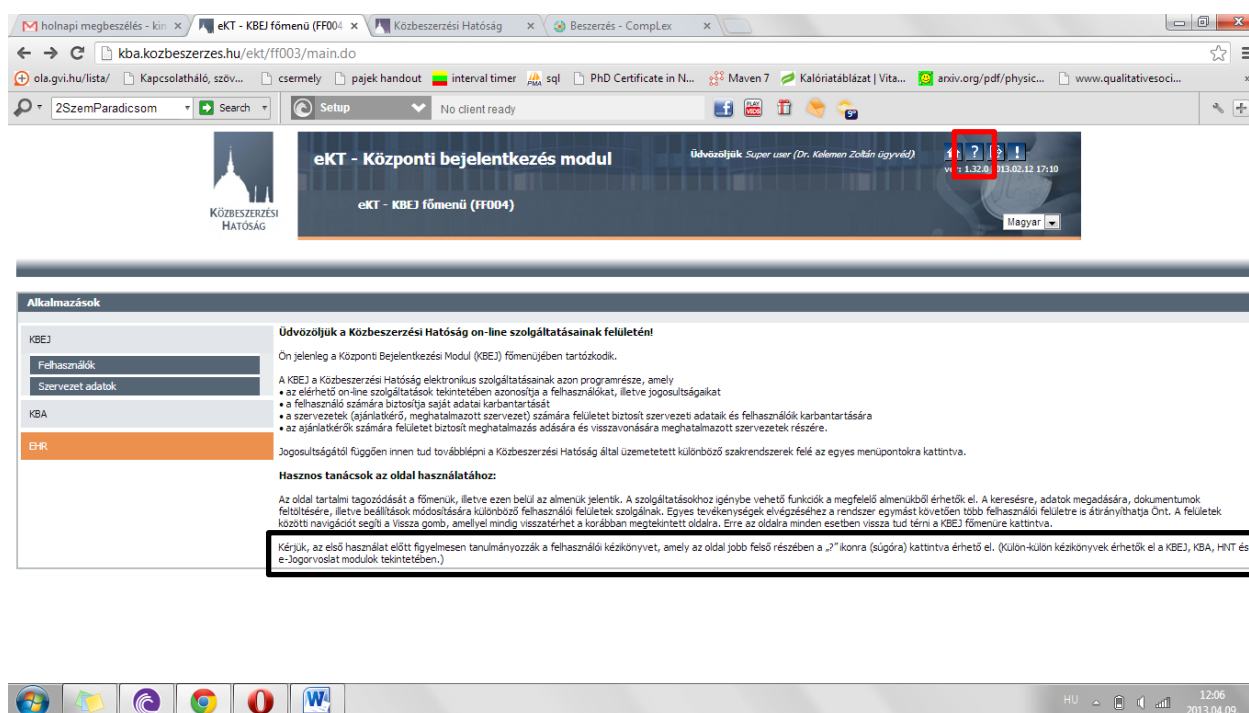
3. ábra Bejelentkezés

Miután bejelentkeztünk, az ún. Központi Bejelentkező Modul (továbbiakban KBEJ) főmenüjébe jutunk. A főoldalon egy köszöntő szöveget olvashatunk, valamint innen érhetjük el a 42 oldalas felhasználói kézikönyvet, amely leírja a KBEJ használatát.

1. probléma: a felhasználói kézikönyvet a jobb felső sarokban található „?” ikonnal érhetjük el. Ez a főoldalon található szövegben szerepel.

„Kérjük, az első használat előtt figyelmesen tanulmányozzák a felhasználói kézikönyvet, amely az oldal jobb felső részében a „?” ikonra (súgóra) kattintva érhető el.”

2. Javaslat: Érdeemes lett volna a fenti szövegbe egy hiperhivatkozást tenni, hogy arra kattintva is elérhessük a kézikönyvet.

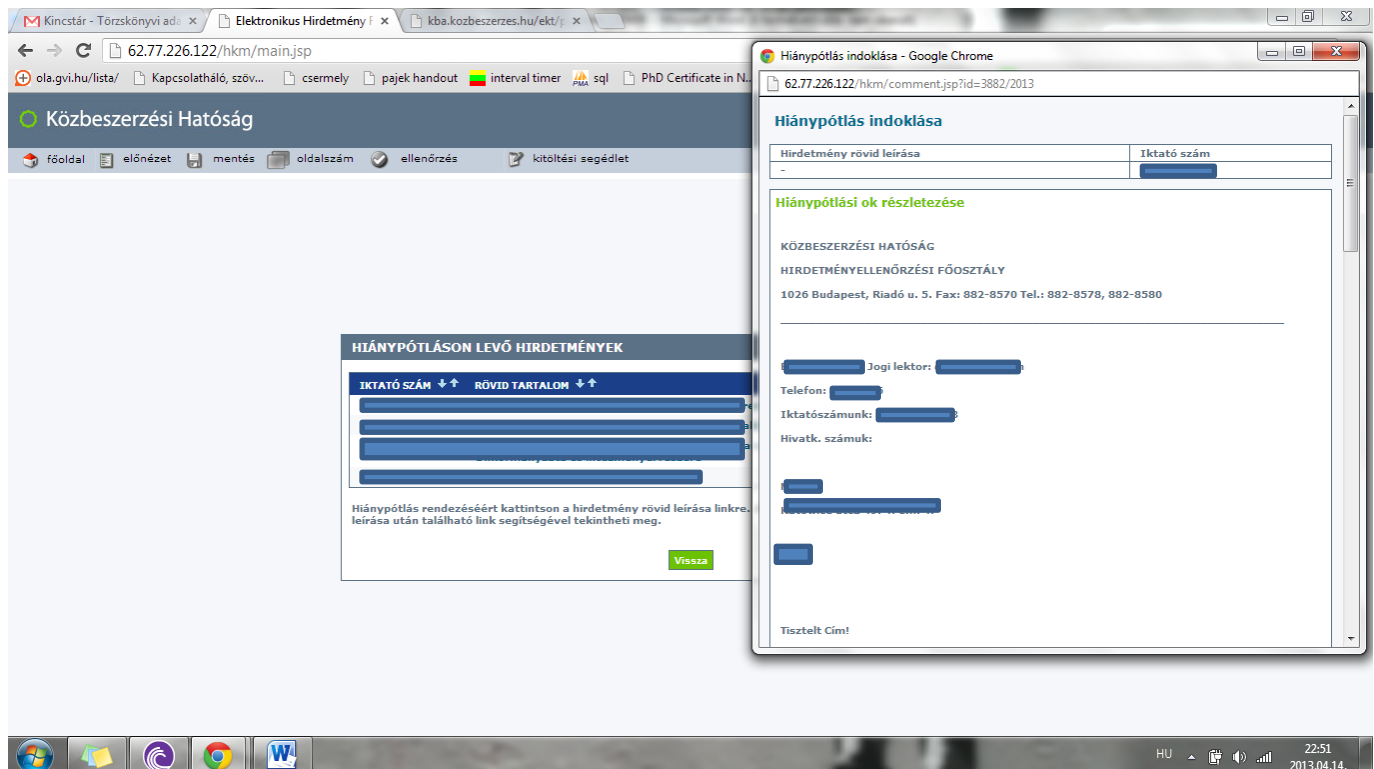
4. ábra KBEJ Főmenü

A KBEJ főmenüje három menüpontból áll, mely menüpontok további almenükre tagolódnak.

- KBEJ: ez a menüpont két almenüre tagolódik.
 - Felhasználók
 - Szervezet Adatok: itt lehet megadni az ajánlatkérő adatait.
- KBA: Közbesszerzési adatbázis.
- EHR: Elektronikus Hirdetménykezelő Rendszer. Ez a menüpont hat almenüre tagolódik. Az arra jogosultak itt követhetik nyomon a hozzájuk kapcsolódó hirdetményeket, valamint itt is adhatják fel őket.
 - Az első menüpont: „Új hirdetmények feladása” című menüpont; a következőkben ezt szeretnénk részletesen bemutatni.
 - A második menüpont: itt lehet a feladott hirdetményeket áttekinteni, javítani, visszavonni.
 - A harmadik menüpont: „feladott hirdetmények hiánypótlása”.

Ide érkeznek a hiánypótló levelek. Ha egy hirdetmény feladása során valamilyen probléma merül fel, esetleg hiba került a hirdetménybe, akkor a hirdetmény feladója kap egy levelet. Ebben a levélben szerepel, hogy milyen javításokat kell végre hajtani a hirdetményben. A szakmai szempontok mellett az esetleges figyelemtelenségből adódó hibákat is itt jelzik.

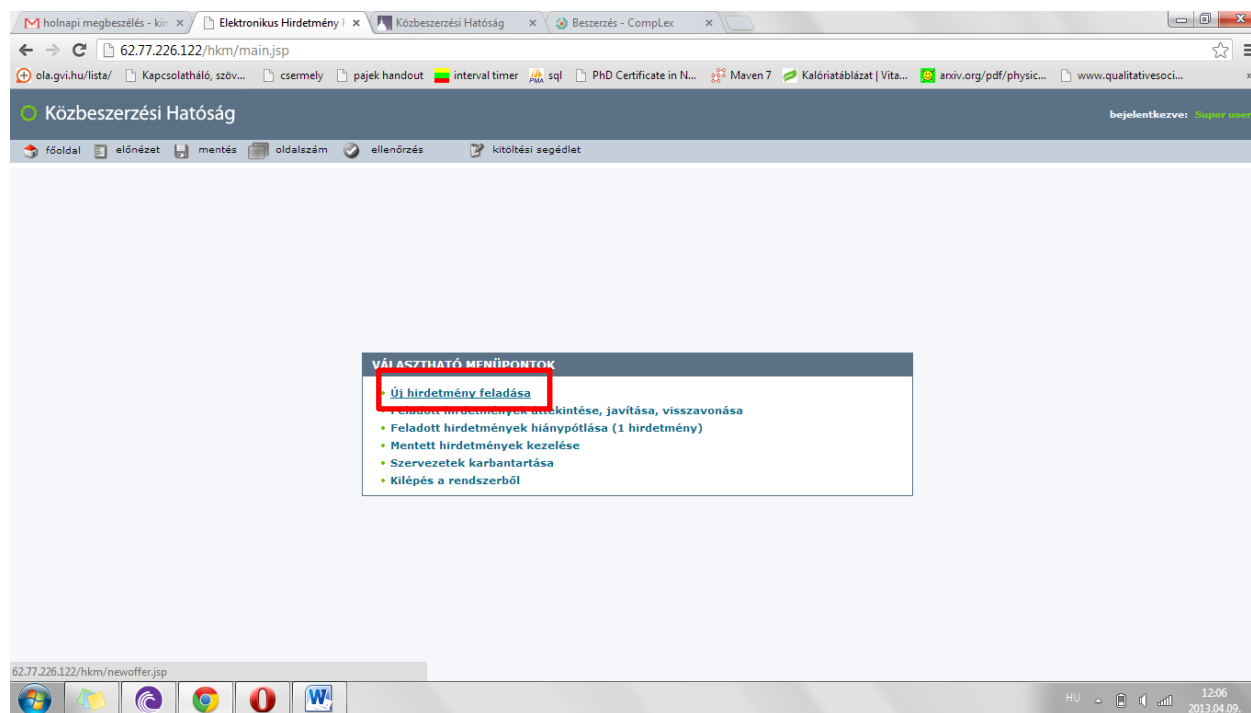
3. Probléma: az egész KBEJ felülete sok hibázásra (elütések, nem egyértelmű kitöltés stb.) ad lehetőséget.
4. Javaslát: amennyiben jobban lenne automatizálva a KBEJ, kevesebb lenne a hibázás lehetősége.

5. ábra Hiánypótlás indoklása

- A negyedik menüpont: „mentett hirdetmények kezelése”. Itt tárolódnak az el nem küldött hirdetmények. A program bizonyos időközönként automatikus mentést is végez, értelemszerűen ezeket a hirdetményeket is itt tárolja. Továbbá a hirdetményt innen is fel lehet adni.
- Az ötödik menüpont: Szervezetek karbantartása
- A hatodik menüpont: Kilépés a rendszerből

3.4. Új hirdetmény feladás a KBEJ-ben

6. ábra Az Elektronikus Hirdetménykezelő Rendszer (EHR) főmenüje

Az első lépés, hogy kiválasztjuk az ajánlatkérőt (a konkrét intézmények nevét személyiségvédelmi okokból kitöröltük), aki az adott hirdetményt feladja. Ezt csak akkor tudjuk megtenni, ha előzetesen az ajánlatkérő adatai már rögzítve lettek. Ebben az esetben az oldal bal felső sarkában lévő „--Kérem válasszon--” feliratú mező melletti lefelé mutató nyílra kattintva egy legördülő ablakban jön elő a lehetséges ajánlatkérők listája. Ebből a listából ki tudjuk választani az adott intézményt. Miután kiválasztottuk az adott ajánlatkérőt, a program automatikusan rögzíti az adott intézmény adatait a megfelelő helyeken.

5. Probléma: A hirdetmény feladása során ez az egyetlen olyan oldal, ahol a továbblépés bizonyos feltételekhez kötött.
6. Javaslat: ezt koncepciót az egész rögzítő felületen érvényesíteni kellett volna. Pontosabban azt, hogyha egy felhasználó nem létező, vagy hibás adatot ad meg (és ez automatikusan ellenőrizhető), akkor a program nem engedi tovább menni, vagy figyelmezteti (például egy felugró ablakkal) hogy valószínűleg hibásan töltötte ki az adatokat.

Amíg nem adtunk meg egy bizonyos intézményt, addig szürke marad a a rögzítőfelület és nem tudunk beleírni.

7. ábra Új hirdetmény feladása. Első lépés: az ajánlatkérő kiválasztása

A következőkben meg kell adnunk, hogy milyen közbeszerzési eljárást választunk, és hogy van-e a jelen hirdetménynek előzménye. Továbbá meg kell adnunk a hirdetmény típusát, valamint be kell írunk a rövid tartalmat. Ahogy a fentiekben már jeleztük, ezek nélkül az adatok nélkül nem enged tovább lépni a program, és pirossal kiírja, hogy milyen adat hiányzik.

holnapi megbeszélés - kin x Elektronikus Hirdetmény f x Search atási terv x

62.77.226.122/hkm/main.jsp

ola.gvi.hu/lista/ Kapcsolatháló, szöve... csemely pajek handout interval timer sql PhD Certificate in N... Maven 7 Kalóriatáblázat | Vita... aniv.org/pdf/physic... www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkezve: Super user

főoldal előnézet mentés oldalszám ellenőrzés kitöltési segédlet

Ir.szám: [redacted]
Város/Község: [redacted]
Ország: Magyarország
Telefon: [redacted]
Telefax: [redacted]
E-mail: [redacted]
Internet cím(URL): [redacted]

Eljárást megindító felhívás - 123. §/KÉ/2011.12.30

*Előzmény	Iktató szám	Kiválasztás
Kapcsolódó Hirdetmény	[redacted]	lista

Árazás
Egységár: 150000 Ft/o

Hirdetmény
Hirdetmény rövid tartalma
[redacted]
2011

Nincs megadva a hirdetmény rövid tartalma kapcsolódó hirdetmény meglétének megadása kötelező

Vissza Tovább

HU 16:32 2013.04.09.

8. ábra Új hirdetmény feladása. Figyelmeztetés - kötelezően kitöltendő mezők

Miután megadtuk a hiányzó adatokat, a tovább gomb megnyomásával a konkrét adatok felvitelének rögzítő felületére jutunk.

holnapi megbeszélés - kin x Elektronikus Hirdetmény f x Közbeszerzési Hatóság x Beszerzés - CompLex x

62.77.226.122/hkm/main.jsp

ola.gvi.hu/lista/ x Kapcsolatháló, szöve... x csermely x pajek handout x interval timer x sql x PhD Certificate in N... x Maven 7 x Kalóriatáblázat | Vita... x aniv.org/pdf/physic... x www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkezve: Super user

főoldal x előnézet x mentés x oldalszám x ellenőrzés x kitöltési segédlet

Ir.szám:
Város/Község:
Ország:
Telefon:
Telefax:
E-mail:
Internet cím(URL):

Közbeszerzési eljárás létrehozása - kapcsolódó eljárás kiválasztása

☒ Közbeszerzési eljárást indító hirdetmény feladása
Volt kapcsolódó előzetes tájékoztató hirdetmény? ☐ Igen ☐ Nem

☐ Közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó hirdetmény feladása

☐ Eljárás független hirdetmény feladása

☐ Tájékoztató hirdetmény feladása olyan esetben, amikor az eljárásnak nincs előzmény hirdetménye, vagy azt nem az ajánlatkérő tette közzé, így különösen

- hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban (beleértve a Kbt. 122. § (7) bekezdése szerinti, közvetlen ajánlattételi felhívással induló közbeszerzést)
- 4. melléklet szerinti jogi szolgáltatások esetében
- központosított közbeszerzés esetében a keretmegállapodásos eljárás intézmény által lefolytatott második részében [168./2004. (V.25.) Korm. rendelet. 28. § (1) bekezdés]
- jogutódláskor (ha a jogutód ajánlatkérő AK azonosítója eltér a jogelőd ajánlatkérőjétől)

Árazás

Egységár: Ft/o

Hirdetmény

Hirdetmény rövid tartalma

asadrgzerzefgdrg

Megjegyzés

zoli

Vissza **Tovább**

9. ábra A hirdetmény tartalmának megadása után tovább léphetünk

Ekkor kezdődik meg a konkrét hirdetmény feladása. Egy összesen nyolc – adott esetben több - oldalból álló ívet kell kitöltenünk.

Kérelem

Első lépésként a hirdetmény feladására irányuló kérelmet kell kitöltenünk.

Közbeszerzési Hatóság

AZ EGYSZERŰ ELJÁRÁS AJÁNLATI FELHÍVÁSA

Kérelem

Nemzeti közbeszerzési hirdetmény feladására irányuló kérelem

NFM. r. 6. § (5) bekezdése értelmében a kérelemben meg kell adni az alábbiakat:

a) a Kbt. 21. § (5) bekezdése szerint a Hatóság által vezetett ajánlatkérők nyilvántartásában az ajánlatkérőt megjelölő azonosító szám:

ertregsfq

b) az ajánlatkérő a Kbt. mely rendelkezése alapján tartozik annak a hatálya alá, ideértve a Kbt. 6. § (1) bekezdés h) pontja szerinti önkéntes, vagy szerződésben vállalt kötelezettség vagy külön jogszabály kötelezése alapján történő alkalmazás esetét is:

fghsterz33%%**

c) az ajánlatkérő a Kbt. mely része, illetve fejezete szerinti eljárást alkalmazza:

.....

d) az adott közbeszerzés vagy szerzés forintban kifejezett becsült értéke, szükség szerint utalva a Kbt. 18. §-ára:

erewrnwfsdt

e) annak megjelölése, hogy a kérelem az alábbiakban történő:

☒ közvetített

☐ hiánypótlást

☐ javítást

☐ visszavonást

kezdemenyezi;

f) ha a kérelmező olyan hirdetmény közzétételét kéri az Értesítőben, amelynek közzététele a Kbt. szerint nem kötelező, ez a körülmény:

10. ábra Új hirdetmény feladása - Kérelem kitöltése

Ezt a lépést azzal kezdjük, hogy az ajánlatkérők adatait megadjuk. Az a) pontban az ajánlatkérő – Közbeszerzési Hatóság által vezetett, nyilvántartásában szereplő – azonosító számát kell megadnunk.

7. Probléma: ekkor kell kikeresnie a hirdetmény feladójának (például tanácsadóként) az ajánlatkérő azonosítóját a Közbeszerzési Hatóság nyilvántartásából, amely ugyan elérhető honlapjukon, de ez felesleges kényelmetlenséget jelent.
8. Javaslat: Az ajánlatkérő azonosítója zárt listából, az ajánlatkérő nevére vonatkozó szöveges kereséssel is kiválasztható lehetne.

Következő lépésként a b) pontnál a Közbeszerzési Törvény (továbbiakban Kbt.) vonatkozó részét kell beírni, ami alapján az adott intézmény valóban ajánlatkérőként szerepelhet.

9. Probléma: a tanácsadónak ki kell keresni a törvényből a megfelelő részt és beilleszteni a megadott mezőbe.
10. Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt lista alkalmazásával könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát, és ezzel minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét. Illetve egyszerűbb megoldásként hiperhivatkozásként elérhetővé lehetne tenni a Közbeszerzési Törvényt, ahonnan kimásolható lenne a vonatkozó rész.

A c) pontban az ajánlatkérőnek azt kell megadnia, hogy a Kbt. alapján melyik eljárást alkalmazza. A probléma tehát ugyanaz, mint az előbbieken.

11. Probléma: a tanácsadónak ki kell keresni a törvényből a megfelelő részt, és beilleszteni a megadott mezőbe.
12. Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt lista alkalmazásával könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát, és ezzel minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét. Illetve egyszerűbb megoldásként hiperhivatkozásként elérhetővé lehetne tenni a Közbeszerzési Törvényt, ahonnan kimásolható lenne a vonatkozó rész.

A d) pontnál a beszerzés becsült értékét kell megadnunk.

13. Probléma: a program azt is engedélyezi, hogy nem létező összeget írjunk be (például betűk).
14. Javaslat: automatikusan le kellene tiltani az irreális karaktereket.
15. Probléma: Nincs egységesítve, hogy hogyan adja meg a hirdetmény feladója a becsült összeget. Ebből kifolyólag rengeteg megoldás (ezáltal esetleges hiba is) születhet.

Példák: 100 000 huf, 100000 ft., 100.000 forint stb.

16. Javaslat: egyértelmű utasítást kellene adni arra nézve, hogy hogyan kell kitölteni ezt a mezőt. A legegyszerűbb megoldás, hogy a mező után szerepel egy mintapélda. Még biztosabb megoldás lehet, ha a pénznemet egy zárt listából, legördülő menü segítségével lehet kiválasztani.

Az e) pontban egy rádió gomb segítségével meg kell adnunk, hogy az adott kérelem közzétételre, hiánypótlásra, javításra vagy visszavonásra irányul.

Az f) pontnál a hirdetmény feladójának azt kell megadni, hogy az adott kérelem kötelező-e vagy sem.

„f) ha a kérelmező olyan hirdetmény közzétételét kéri az Értesítőben, amelynek közzététele a Kbt. szerint nem kötelező, ez a körülmény:

- *Kötelező*
- *Nem kötelező*”

17. Probléma: A szöveg logikai hibát tartalmaz, ezért nehezen értelmezhető.
18. Javaslat: át kell fogalmazni a mondatot úgy, hogy a logikai hibát ne tartalmazza.

A következő pontnál egy szabadszöveges mezőt találunk, ide beírhatjuk az esetleges korábbi ellenőrzés utáni javaslatokat, de itt is kellene, hogy lehetőség legyen zárt listák alkalmazására.

A g) pontban meg kell adni a hirdetmény megküldésének napját. Ezt nem kell a hirdetmény feladójának beírnia, mert automatikusan szerepel az adott nap.

A h) pontnál egy szabadszöveges mezőben kell jelezni, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (továbbiakban NFÜ) ellenőrizte-e e már az adott hirdetményt.

19. Probléma: a szabadszavas mező hibázásra ad lehetőséget, ami ebben az esetben azért felesleges, mert előre tudható, nem túl nagy számú válaszlehetőség van ennél a pontnál.
20. Javaslat: előre megadott válaszokból lehetne kiválasztani a megfelelőt.

Az i) pontnál az ellenőrzési díjazással kapcsolatban kell nyilatkozni. Itt ugyanaz a probléma, mint a h) pontnál.

21. Probléma: a szabadszavas mező hibázásra ad lehetőséget, ami ebben az esetben azért felesleges, mert előre tudható, nem túl nagy számú válasz lehetőség van ennél a pontnál.
22. Javaslat: előre megadott válaszokból lehetne kiválasztani a megfelelőt.

holnapi megbeszélés - kin x Elektronikus Hirdetmény x Közbeszerzési Hatóság x Beszerzés - Complex x

62.77.226.122/hkm/main.jsp

ola.gov.hu/lista/ Kapcsolatlás, szö... csermely pajek handout interval timer sql PDF Certificate in N... Maven 7 Kalóriatáblázat | Vita... aniv.org/pdf/physic... www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkezés

főoldal előnézet mentés oldalszám ellenőrzés be költségi segédlet

☒ közzététel
☐ hiánypótlást
☐ javítást
☐ visszavonást

kezdemenyezi;

f) ha a kérelmező olyan hirdetmény közzétételét kéri az Értesítőben, amelynek közzététele a Kbt. szerint nem kötelező, ez a körülmény:

☒ Kötelező
☐ Nem kötelező

g) a kérelem és a hirdetmény megküldésének napja:

2013/04/09

h) ha a hirdetmény ellenőrzése nem kötelező, annak közlése, hogy a kérelmező kéri-e a hirdetmény ellenőrzését:

10230232

i) ha a hirdetmény ellenőrzése kötelező vagy azt a kérelmező kéri és az ellenőrzési díjjal kapcsolatban kedvezményre vagy mentességre jogosult, ennek közlése:

aaaaaaa

Egyéb közlemény:

K 1 2 3 4 5 6 7

További

HU 12:16 2013.04.09

11. ábra Kérelem kitöltésének befejezése, továbblépés

Ezzel az oldal végére értünk, a tovább gomb megnyomásával a következő oldalra érünk, ahol – az előzetes adatok beírása és a kérelem kitöltése után – megkezdődhet a konkrét hirdetmény adatainak megadása.

Innentől fogva azonban semmilyen automatikus ellenőrzés nincs a rögzítő felületen, ami azért probléma, mert így a hibázás valószínűsége magas. Az általunk kitöltött – láthatóan nem jó – adatokat is engedte beírni a program.

I. Szakasz: ajánlatkérő

Az Új hirdetmény feladásánál az ajánlatkérőre vonatkozó információkat kell megadni. Még mielőtt megkezdénénk a szakasz kitöltését, be kell jelölnünk, hogy a hirdetmény „Árubeszerzés”-re, „Szolgáltatás megrendelés”-ére vagy „Szolgáltatási koncesszió”-ra vonatkozik.

23. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beíkszelhetjük.
24. Javaslát: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.

12. ábra Árubeszerzés, Szolgáltatás megrendelés, Szolgáltatási koncesszió megjelölése

Az I. szakasz első alpontjában az ajánlatkérő nevét, címét valamint a kapcsolattartási ponto(ka)t kell megadni. Ezek az adatok automatikusan szerepelnek a felületen, miután az első lépésnél megadtuk az ajánlatkérő intézményt. Itt már változtatni nem lehet, kivéve a kapcsolattartási pont(ok)on.

25. Probléma: a kapcsolattartásnál nincs megadva, hogy a telefonszámot, illetve faxot milyen formátumban kell megadni.

26. Javaslat: egy nagy mező helyett meg lehetett volna több kisebb mezőt adni, ahova adott számú karaktert lehet csak beírni. Például így: +36 - □-□□□-□□□□□□

Amennyiben itt előfordulhat más országban használt telefonszám illetve fax szám megadása, egy legördülő menüből lehetne kiválasztani az adott országra vonatkozó telefonszám formátumot.

Az I.2) pontban az ajánlatkérő típusát kell megadnunk.

27. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beiktathatjuk.

28. Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.

The screenshot shows a web browser window with the URL 62.77.226.122/hkmy/main.jsp. The page is titled 'Közbeszerzési Hatóság'. The form contains the following sections:

- Kapcsolattartási pont(ok):** Fields for name, telephone (highlighted with a red box), email, fax, internet address, and user ID.
- További információ a következő címen szerezhető be:** Checkboxes for 'A fent említett kapcsolattartási pont(ok)', 'Egyéb (töltse ki az A.I mellékletet)', 'A dokumentáció és a kiegészítő iratok a következő címen szerezhetők be (adott esetben)', 'A fent említett kapcsolattartási pont(ok)', 'Egyéb (töltse ki az A.II mellékletet)', and 'Az ajánlatokat vagy részvételi jelentkezéseket a következő címre kell benyújtani:'. The last checkbox is also highlighted with a red box.
- I.3.) AZ AJÁNLATKÉRŐ TÍPUSA:** Radio buttons for 'Központi szintű' (highlighted with a red box), 'Közzolgáltató', 'Regionális/helyi szintű', and 'Mogatótt szervezet [Kbt. 6. § (1) bekezdés g) pont]'. The 'Közzolgáltató' radio button is also highlighted with a red box.

13. ábra Kapcsolattartási pont(ok), ajánlatkérő típusa

Az I.3).1 pontnál A klasszikus ajánlatkérőre vonatkozó információt kell megadni. Itt ugyanaz a gond, mint az előző pontnál.

29. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük.
30. Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.

Az I.3).2 pontnál A közszolgáltató ajánlatkérőre vonatkozó információt kell megadni. Itt ugyanaz a gond, mint az előző pontnál.

31. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük.
32. Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.

Az I.4) pontnál az kell megjelölni, hogy az ajánlatkérő más nevében végzi-e a beszerzést. Két válaszlehetőség van ennél a pontnál: igen, nem.

33. Probléma: itt logikai hiba található, mert olyan is előfordulhat, hogy az ajánlatkérő saját nevében is és más nevében is végzi a beszerzést.
34. Javaslat: egy harmadik válaszlehetőség beiktatása, ami arra szolgál, hogy a fent említett esetet is jelölni lehessen. („is-is” lehetőség).

The screenshot shows the Elektronikus Hirdetmény (Electronic Tender) system interface. The page displays a list of tender categories with checkboxes. Red boxes highlight specific sections: the first list of categories, the 'Közszolgáltató ajánlatkérők' (Public service provider tenderers) section, and the 'Beszerzés más ajánlatkérők nevében' (On behalf of other tenderers) section. The interface includes a header with the 'Közbeszerzési Hatóság' (Public Procurement Authority) logo and a sidebar with navigation links.

14. ábra Klasszikus ajánlatkérők, közszolgáltató ajánlatkérők, beszerzés más ajánlatkérő nevében

II. Szakasz: a szerződés tárgya

A II.1.1) pontnál a szerződéshez rendelt elnevezést kell megadni egy szabadszavas mezőben.

A II.1.2) pontnál a szerződés típusát és a teljesítés helyét kell megadni.

35. Probléma: az árubeszerzésnél meg kell adni, hogy milyen beszerzésről van szó, több válasz is bejelölhető. Ugyanakkor az „Ezek kombinációja” lehetőséget is bejelölhetjük.

36. Javaslat: az „Ezek kombinációja” lehetőség eltávolítása.

Ennél a pontnál meg kell adnunk a szolgáltatás kategóriaszámát, amit a Kbt-ből kell kikeresni.

37. Probléma: a tanácsadónak ki kell keresni a törvényből a megfelelő részt, és beilleszteni a megadott mezőbe.

38. Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt lista alkalmazásával könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát, és ezzel minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét. Illetve egyszerűbb megoldásként hiperhivatkozásként elérhetővé lehetne tenni a közbeszerzési törvényt, ahonnan kimásolható lenne a vonatkozó rész.

holnapi megbeszélés - kin... Elektronikus Hirdetmény... Közbeszerzési Hatóság... Beszerzés - Complex...

62.77.226.122/hkmy/main.jsp

ola.gov.hu/lista/ Kapcsolatháló, szöve... csermely pajek handout interval timer AMA sql PhD Certificate in N... Maven 7 Kalóriatáblázat | Vita... anxiv.org/pdf/physic... www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkezve: [Napjelen](#)

főoldal előnézet mentés oldalszám ellenőrzés be kitöltési segédlet

AZ EGYSZERŰ ELJÁRÁS AJÁNLATI FELHÍVÁSA 2. oldal a 7 oldalból

II. SZAKASZ: A SZERZŐDÉS TÁRGYA

II.1) MEGHATÁROZÁS

II.1.1) A szerződéshez rendelt elnevezés, a szerződés tárgya, meghatározása:

II.1.2) A szerződés típusa és a teljesítés helye
(Csak azt a kategóriát válassza - árubeszerzés vagy szolgáltatás megrendelés -, amelyik leginkább megfelel a szerződés vagy a közbeszerzés(ek) tárgyának)

☒ Árubeszerzés	☒ Szolgáltatás megrendelés
☒ Adásvétel ☒ Lízing ☒ Bérlet ☒ Részletvétel ☒ Ezek kombinációja	Szolgáltatási kategória száma: 1 (az 1-27. szolgáltatási kategóriákat lásd a Kbt. 3. és 4. mellékletében) ☒ Szolgáltatási koncesszió

A teljesítés helye:

15. ábra Szerződés típusa

A teljesítés helyénél egyrészt meg kell adnunk a települést, a pontos címet, a helyrajzi számot (egy szabadszavas mezőben) másrészt meg kell adnunk a NUTS kódot.

39. Probléma: a hirdetmény feladójának kézzel kell beírni a pontos címet.

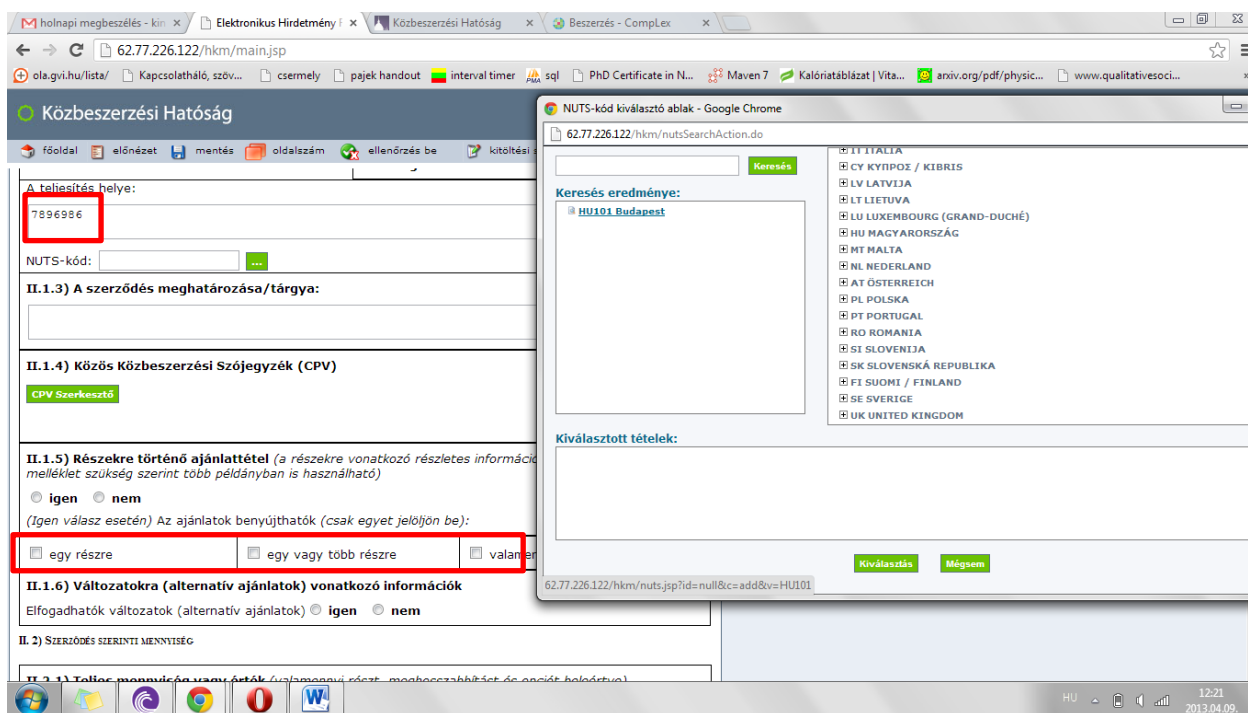
40. Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt listából való kiválasztást lehetne alkalmazni, legalábbis a településnév és a NUTS kód esetében. Ez történhetne legördülő menü segítségével. Ezzel könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát, és minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét.

A II.1.5) pontnál részekre történő ajánlattételre vonatkozó információt adhatjuk meg. Itt a felületen olvashatunk segítő szövegeket:

„(Igen válasz esetén) Az ajánlatok benyújthatók (csak egyet jelöljön be)”

41. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük. (Ebben az esetben a rögzítő felület készítői felhívták erre a figyelmet.)

42. Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.

16. ábra Teljesítés helye, részekre történő ajánlattétel

A II.2.1) pontnál a becsült összegre vonatkozó információt kell megadni. Az összeget szabadszavas mezőben lehet megadni, majd a pénznemet ezután lehet kiválasztani a legördülő ablakból.

43. Probléma: a program azt is engedélyezi, hogy nem létező összeget írjunk be. Például betűk vagy intervallum esetén lehet előbb nagyobb összeget írni (például: 100.000 és 50.000 között)
44. Javaslat: automatikusan le kellene tiltani az irreális karaktereket. Valamint az intervallumnál logikai kapcsolatot kellene megadni a két mező között ($A < B$)
45. Probléma: Nincs egységesítve, hogy hogyan adja meg a hirdetmény feladója a becsült összeget. Ebből kifolyólag rengeteg különböző megoldás (ezáltal esetleges hiba is) születhet.

Példák: 100 000 huf, 100000 ft., 100.000 forint stb.

46. Javaslat: egyértelmű utasítást kellene adni arra nézve, hogy hogyan kell kitölteni ezt a mezőt. A legegyszerűbb megoldás, hogy a mező után szerepel egy mintapélda.
47. Probléma: a pénznemet a hirdetmény feladója adja meg.
48. Javaslat: Nemzeti közbeszerzésnél erre nincs szükség, mivel a pénznem csak forint lehet.

holnapi megbeszélés - kin x Elektronikus Hirdetmény x Közbeszerzési Hatóság x Beszerzés - Complex x

62.77.226.122/hkm/main.jsp

ola.gvi.hu/lista/ Kapcsolatháló, szöve... csermely pajek handout interval timer sql PhD Certificate in N... Maven 7 Kalóriatáblázat | Vita... anxiv.org/pdf/physic... www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkező: [regisztráció](#)

főoldal előnézet mentés oldalszám ellenőrzés be kitöltési segédlet

II.2.1 Teljes mennyiség vagy érték (valamennyi részt, meghosszabbítást és opciót beleértve)

?????:****

(adott esetben, csak számokkal)

Becsült érték áfa nélkül: **Pénznem:**

VAGY:

és között Pénznem:

II.2.2 Vételi jogra (opcióra) vonatkozó információ

Vételi jog (opció): ☐ igen ☒ nem

(Igen válasz esetén) A vételi jog meghatározása:

(ha ismert) A vételi jog (opció) gyakorlásának tervezett időpontja:

hónapban: vagy napban: (a szerződés megkötésétől számítva)

II.3) A SZERZŐDÉS IDŐTARTAMA VAGY A BEFEJEZÉS HATÁRIDEJE

A (tervezett) időtartam hónapban: vagy napban: (a szerződés megkötésétől számítva)

HU 12:24 2013.04.09.

17. ábra Becsült összeg

III. Szakasz : jogi, gazdasági, pénzügyi és műszaki információk

Ezen az oldalon végig szabadszavas mezőket találhatunk. Ezeknek használata mindenhol indokolt.

18. ábra Becsült összeg

IV. Szakasz: eljárás

Ezen az oldalon az eddig felsorolt problémákkal találkozhatunk újból.

holnapi megbeszélés - kin x Elektronikus Hirdetmény x Search atási terv x

62.77.226.122/hkmy/main.jsp

ola.gvi.hu/lista/ Kapcsolatháló, szöve... csermely pajek handout interval timer sql PhD Certificate in N... Maven 7 Kalóriatáblázat | Vita... anxiv.org/pdf/physic... www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkező: [regisztráció](#)

főoldal előnézet mentés oldalszám ellenőrzés be kitöltési segédlet

AZ EGYESZERŰ ELJÁRÁS AJÁNLATI FELHÍVÁSA 4. oldal a 7 oldalból

IV. SZAKASZ: ELJÁRÁS

IV.1.) A SZERZŐDÉS ODÁITÉLÉSE

IV.1.1) Az ajánlattételre vagy részvételre felhívandó jelentkezők létszámának vagy keretszámának meghatározása: ☒ igen ☐ nem

igen válasz esetén: A gazdasági szereplők tervezett száma

VAGY:

Tervezett minimum és (adott esetben) maximális létszáma

A jelentkezők számának korlátozására vonatkozó objektív szempontok:

IV.1.2) Értékelési szempontok

☒ A legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás

VAGY

☒ Az összességében legelőnyösebb ajánlat a következő részszerződések alapján

HU 16:37 2013.04.09.

19. ábra IV. Szakasz: eljárás

V. Szakasz: kiegészítő információk

Ezen az oldalon végig szabadszavas mezőket találhatunk. Ezeknek használata mindenhol indokolt.

holnapi megbeszélés - kin... x Elektronikus Hirdetmény / x Search atási terv x

62.77.226.122/hkmy/main.jsp

ola.gvi.hu/lista/ Kapcsolatháló, szöve... csermely pajek handout interval timer sql PhD Certificate in N... Maven 7 Kalóriatáblázat | Vita... aniv.org/pdf/physic... www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkező: [Rajongó](#)

főoldal előnézet mentés oldalazás ellenőrzés be kitöltési segédlet

AZ EGYESZERŰ ELJÁRÁS AJÁNLATI FELHÍVÁSA 5. oldal a 7 oldalból

V. SZAKASZ: KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

V.1) A közbeszerzés ismételődő jellegére vonatkozó információk (adott esetben)
A közbeszerzés ismételődő jellegű: ☒ igen ☐ nem
(Igen válasz esetén) A további hirdetmények közzétételének tervezett ideje:

V.2) Európai uniós alapokra vonatkozó információk
A szerződés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: ☒ igen ☐ nem
(Igen válasz esetén) Hivatkozás a projekt(ek)re és/vagy program(ok)ra:

V.3) Az eljárás a Kbt. 40. § (3)-(4) bekezdése alapján kerül megindításra: ☒ igen ☐ nem

V.4) További információk, az ajánlatkérő által alkalmazott eljárási szabályok, az ajánlattételhez szükséges egyéb információk:

HU 16:42 2013.04.09.

20. ábra V. Szakasz: Kiegészítő információk

A. melléklet

Ezen az oldalon az eddig felsorolt problémákkal találkozhatunk újból.

The screenshot shows a web browser window with the URL 62.77.226.122/hkm/main.jsp. The page title is 'Közbeszerzési Hatóság'. The form is titled 'TOVÁBBI CÍMEK ÉS KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK SZEREZHETŐ'. It contains several sections:

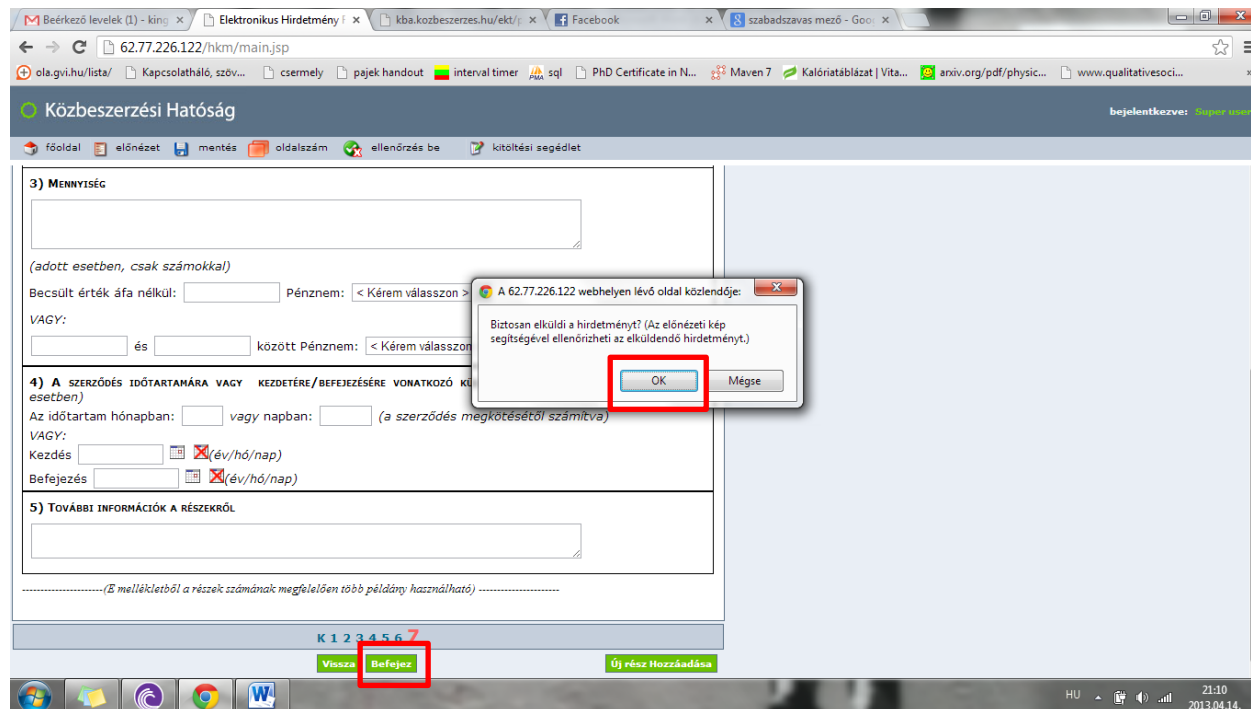
- I) További információ a következő címeken és kapcsolattartási pontokon szerezhető:**
 - Szervezet kiválasztása:
 - Hivatalos név:
 - Postai cím:
 - Város/Község:
 - Postai irányítószám:
 - Kapcsolattartási pont(ok):
 - Címzett:
 - E-mail:
 - Fax:
 - Internetcím (URL):
- II) Címek és kapcsolattartási pontok, ahonnan a dokumentáció és a kiegészítő iratok beszerezhetők (adott esetben):**
 - Szervezet kiválasztása:

A dropdown menu is open for the 'Kérem válasszon >' button, showing a list of countries: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Liechtenstein. The dropdown is titled 'EUROPÁI KÖZBESZERZÉSI HÁLÓZAT'.

21. ábra A. Melléklet

B. Melléklet

Ezen az oldalon az eddig felsorolt problémákkal találkozhatunk újból.

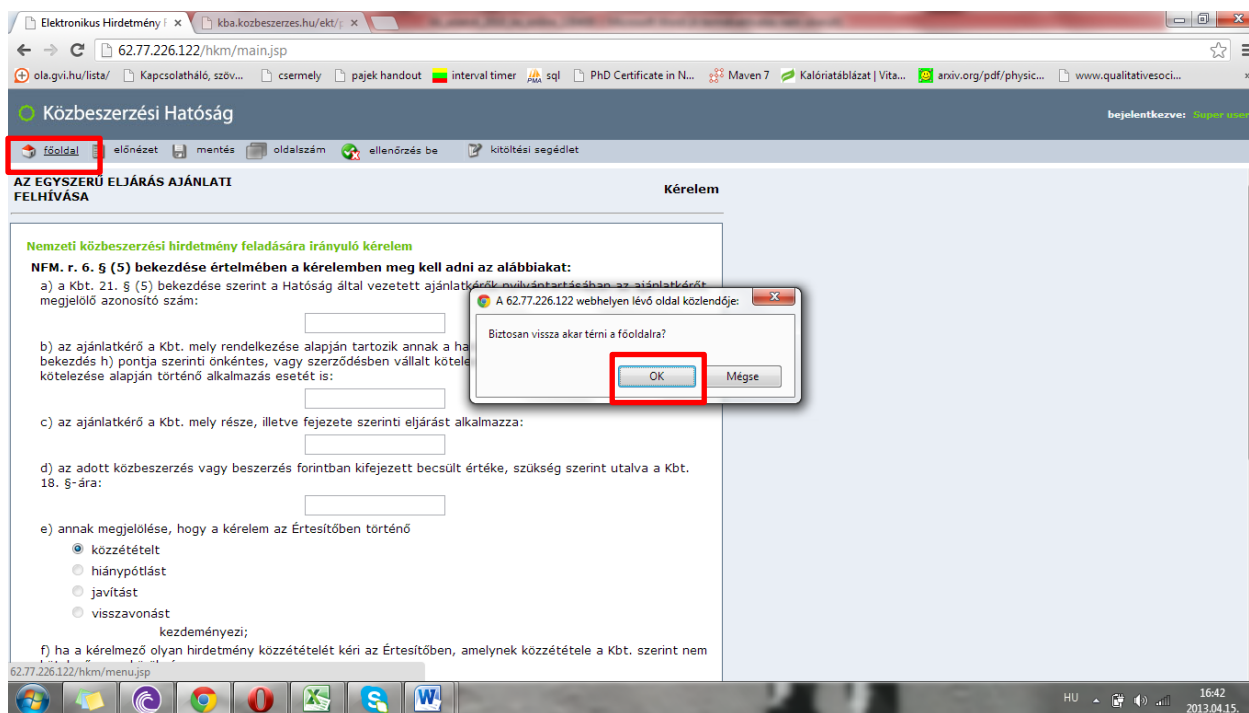
22. ábra B. Melléklet

Miután végeztünk az utolsó oldal kitöltésével is, feladhatjuk a hirdetményt. Ehhez a „Befejez” gombra kell kattintanunk. Ekkor előugrik egy ablak, ami megkérdezi tőlünk, hogy biztosan fel akarjuk-e adni a hirdetményt. Amennyiben a válasz igen, az „ok”-ra kattintunk, és ezzel megtörtént a hirdetmény feladása.

3.5. További általános problémák

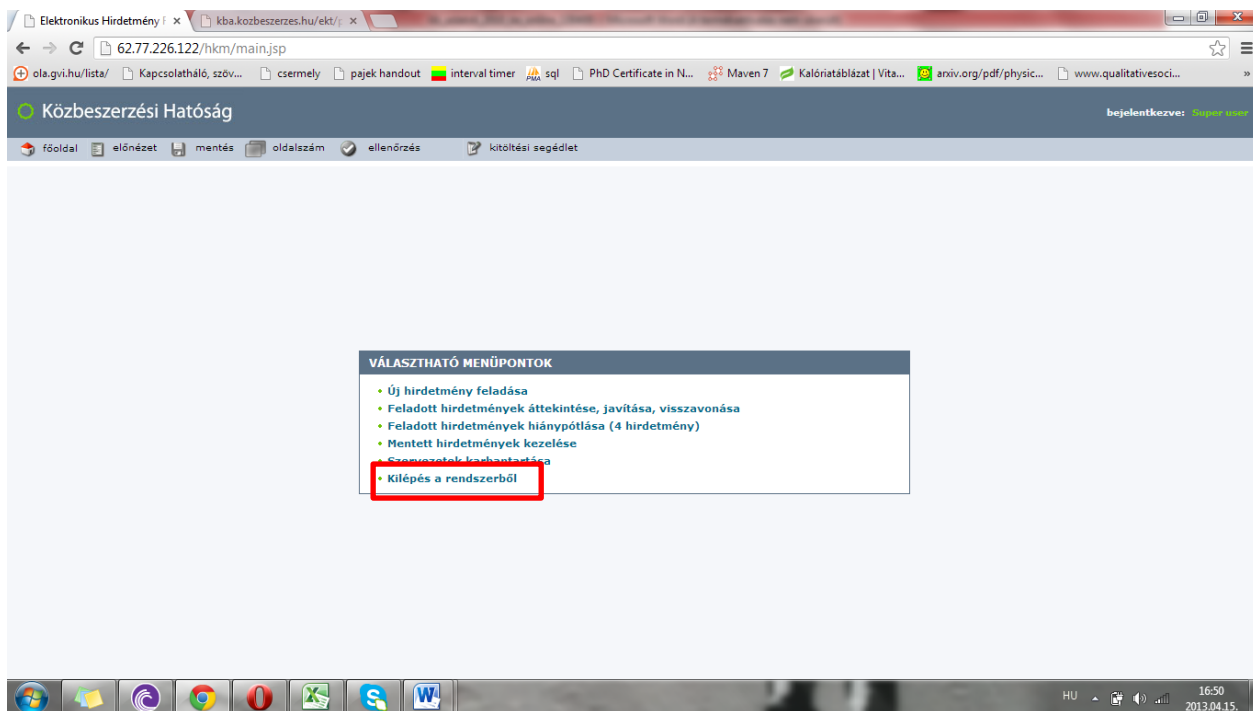
Kilépés

A KBEJ-ből való kilépés több lépésben történik. Új hirdetmény feladásakor a képernyő tetején egy ikon sor található. Az első ikonra kattintva („főoldal”) a program megkérdezi tőlünk, hogy valóban visszatérünk-e a főoldalra. Az „ok” gomb megnyomásával az EHR főmenüjébe kerülünk, ekkor még nem jelentkeztünk ki a KBEJ-ből, csak az EHR-ből.

23. ábra Kijelentkezés

Ha ki szeretnénk jelentkezni a KBEJ-ből a választható menüpontok közül a „Kilépés a rendszerből” kell választanunk.

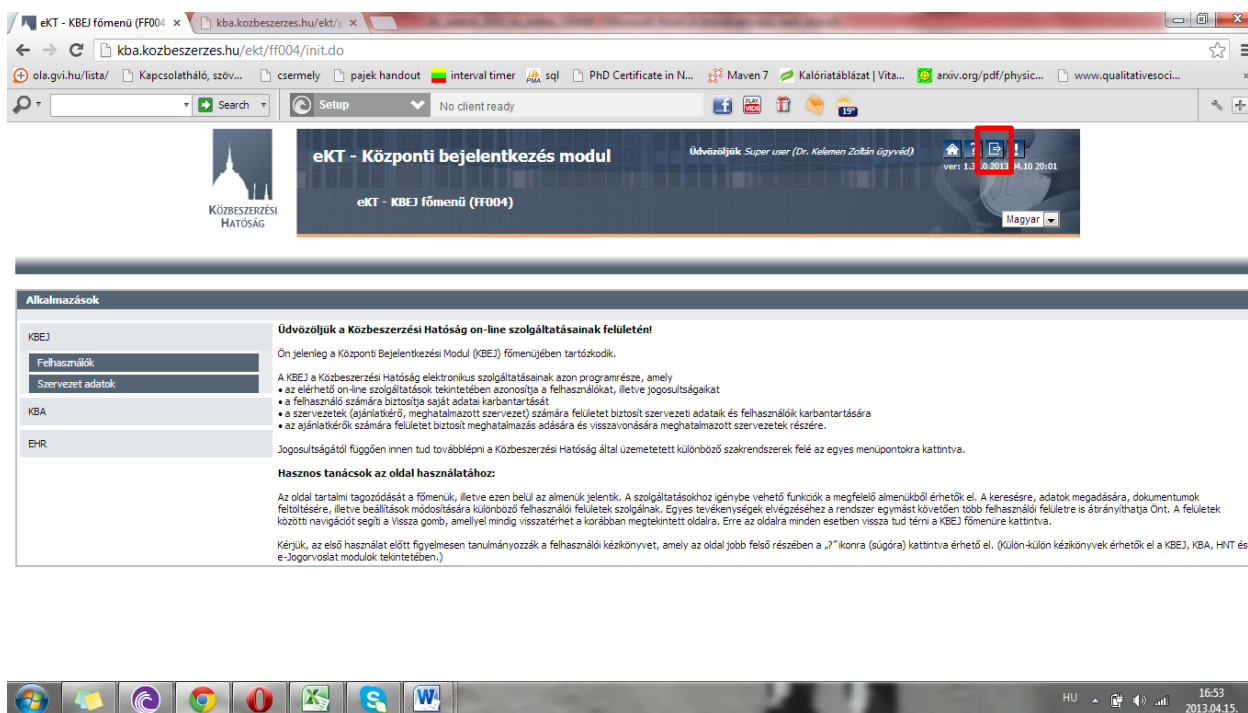

24. ábra Kijelentkezés az EHR-ből

Ekkor újból a KBEJ főoldalára kerülünk.

De az egész rendszerből akkor tudunk csak kilépni, ha a jobb felső sarokban lévő nyílra kattintunk.

49. Probléma: a kijelentkezés a programból túl bonyolult. Háromszor kell „kilépni”, hogy ez megtörténjék, és ezért nagy a hibázás lehetősége: többen úgy is aktívan bent maradnak a rendszerben, hogy úgy tudják, már kiléptek. Ebben az esetben a rendszert nyitott állapotban felejtik a gépükön ami biztonsági kockázatot jelent.
50. Javaslat: a kijelentkező ikonnak feltűnőbbnek kellene lennie, és az összes oldalon szerepelnie kellene.

25. ábra Kijelentkezés a KBEJ-ből

Mentés

A KBEJ bizonyos időközönként automatikusan elmenti a hirdetményt, amin dolgozunk. Ennek ellenére érdemes mi magunknak is időnként menteni, hogy semmi esetre se vesszenek el adatok. Ezt a képernyő bal felső sarkában lévő „mentés” gombbal tehetjük meg.

51. Probléma: a mentés gomb nem eléggé feltűnő helyen van.
52. Javaslat: Érdemes lenne ezt a gombot az oldal aljára tenni, a „tovább” gomb mellé, hogy ne felejtsük el a mentést, amikor készen vagyunk egy-egy oldallal.

Elektronikus Hirdetmény | x kba.kozbeszerzes.hu/ekt/ x Beérkező levelek (2) - king x

62.77.226.122/hkmy/main.jsp

ola.gvi.hu/lista/ | Kapcsolatháló, szöve... | csermely | pajek handout | interval timer | sql | PhD Certificate in N... | Maven 7 | Kalóriatáblázat | Vita... | anxiv.org/pdf/physic... | www.qualitativesoci...

Közbeszerzési Hatóság bejelentkezve: [Napkor](#)

főoldal | előnézet | **mentés** | oldalszám | ellenőrzés be | kitöltési segédlet

AZ EGYSZERŰ ELJÁRÁS AJÁNLATI FELHÍVÁSA Kérelem

Nemzeti közbeszerzési hirdetmény feladására irányuló kérelem

NFM. r. 6. § (5) bekezdése értelmében a kérelemben meg kell adni az alábbiakat:

a) a Kbt. 21. § (5) bekezdése szerint a Hatóság által vezetett ajánlatkérők nyilvántartásában az ajánlatkérőt megjelölő azonosító szám:

b) az ajánlatkérő a Kbt. mely rendelkezése alapján tartozik annak a hatálya alá, ideértve a Kbt. 6. § (1) bekezdés h) pontja szerinti önkéntes, vagy szerződésben vállalt kötelezettség vagy külön jogszabály kötelezése alapján történő alkalmazás esetét is:

c) az ajánlatkérő a Kbt. mely része, illetve fejezete szerinti eljárást alkalmazza:

d) az adott közbeszerzés vagy beszerzés forintban kifejezett becsült értéke, szükség szerint utalva a Kbt. 18. §-ára:

e) annak megjelölése, hogy a kérelem az Értesítőben történő

- ☒ közzétételt
- ☐ hiánypótlást
- ☐ javítást
- ☐ visszavonást

kezdemenyezi;

f) ha a kérelmező olyan hirdetmény közzétételét kéri az Értesítőben, amelynek közzététele a Kbt. szerint nem kötelező, ez a körülmény:

HU 17:06 2013.04.15.

26. ábra Mentés

3.4. Konkrét javaslatok összefoglalása

1. Probléma: a felhasználói kézikönyvet a jobb felső sarokban található „?” ikonnal érhetjük el. Ez a főoldalon található szövegben szerepel.
2. *Javaslat: Érdeemes lett volna a fenti szövegbe egy hiperhivatkozást tenni, hogy arra kattintva is elérhessük a kézikönyvet.*
3. Probléma: az egész KBEJ felülete sok hibázásra (elütések, nem egyértelmű kitöltés stb.) ad lehetőséget.
4. *Javaslat: amennyiben jobban lenne automatizálva a KBEJ, kevesebb lenne a hibázás lehetősége.*
5. Probléma: A hirdetmény feladása során ez az egyetlen olyan oldal, ahol a tovább lépés bizonyos feltételekhez kötöttek.
6. *Javaslat: ezt koncepciót az egész rögzítő felületen érvényesíteni kellett volna. Pontosabban azt, hogyha egy felhasználó, nem létező, vagy hibás adatot ad meg (és ez automatikusan ellenőrizhető), akkor a program nem engedi tovább menni, vagy figyelmezteti (például egy felugró ablakkal) hogy valószínűleg hibásan töltötte ki az adatokat.*
7. Probléma: ekkor kell kikeresnie a hirdetmény feladójának (például tanácsadóként) az ajánlatkérő azonosítóját a Közbeszerzési Hatóság nyilvántartásából, amely ugyan elérhető honlapjukon, de ez felesleges kényelmetlenséget jelent.
8. *Javaslat: Az ajánlatkérő azonosítója zárt listából, az ajánlatkérő nevére vonatkozó szöveges kereséssel is kiválasztható lehetne.*
9. Probléma: a tanácsadónak ki kell keresni a törvényből a megfelelő részt és beilleszteni a megadott mezőbe.
10. *Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt lista alkalmazásával könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát és ezzel minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét. Illetve egyszerűbb megoldásként hiperhivatkozásként elérhetővé lehetne tenni a Közbeszerzési Törvényt, ahonnan kimásolható lenne a vonatkozó rész.*
11. Probléma: a tanácsadónak ki kell keresni a törvényből a megfelelő részt és beilleszteni a megadott mezőbe.
12. *Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt lista alkalmazásával könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát és ezzel minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét. Illetve egyszerűbb megoldásként hiperhivatkozásként elérhetővé lehetne tenni a Közbeszerzési Törvényt, ahonnan kimásolható lenne a vonatkozó rész.*
13. Probléma: a program azt is engedélyezi, hogy nem létező összeget írjunk be (például betűk).
14. *Javaslat: automatikusan le kellene tiltani az irreális karaktereket.*
15. Probléma: Nincs egységesítve, hogy hogyan adja meg a hirdetmény feladója a becsült összeget. Ebből kifolyólag rengeteg megoldás (ezáltal esetleges hiba is) születhet.
16. *Javaslat: egyértelmű utasítást kellene adni arra nézve, hogy hogy kell kitölteni ezt a mezőt. A legegyszerűbb megoldás, hogy a mező után szerepel egy mintapélda.*
17. Probléma: A szöveg logikai hibát tartalmaz, ezért nehezen értelmezhető.
18. *Javaslat: át kell fogalmazni a mondat úgy, hogy a logikai hibát ne tartalmazza.*
19. Probléma: a szabadszavas mező hibázásra ad lehetőséget, ami ebben az esetben azért felesleges, mert előre tudható, nem túl nagy számú válasz lehetőség van ennél a pontnál.
20. *Javaslat: előre megadott válaszokból lehetne kiválasztani a megfelelőt.*
21. Probléma: a szabadszavas mező hibázásra ad lehetőséget, ami ebben az esetben azért felesleges, mert előre tudható, nem túl nagy számú válasz lehetőség van ennél a pontnál.
22. *Javaslat: előre megadott válaszokból lehetne kiválasztani a megfelelőt.*

23. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük.
24. *Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.*
25. Probléma: a kapcsolattartásnál nincs megadva, hogy a telefonszámot, illetve faxot milyen formátumban kell megadni.
26. *Javaslat: egy nagy mező helyett meg lehetett volna több kisebb mezőt adni, ahova adott számú karaktert lehet csak beírni. Például így: +36 - □-□□□-□□□□*
27. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük.
28. *Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.*
29. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük.
30. *Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.*
31. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük.
32. *Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.*
33. Probléma: itt logikai hiba található, mert olyan is előfordulhat, hogy az ajánlatkérő saját nevében is és más nevében is végzi a beszerzést.
34. *Javaslat: egy harmadik válasz lehetőség beiktatása, ami arra szolgál, hogy a fent említett esetet is jelölni lehessen. („is-is” lehetőség).*
35. Probléma: az árubeszerzésnél meg kell adni, hogy milyen beszerzésről van szó, több válasz is bejelölhető. Ugyanakkor az „Ezek kombinációja” lehetőséget is bejelölhetjük.
36. *Javaslat: az „Ezek kombinációja” lehetőség eltávolítása.*
37. Probléma: a tanácsadónak ki kell keresni a törvényből a megfelelő részt, és beilleszteni a megadott mezőbe.
38. *Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt lista alkalmazásával könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát és ezzel minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét. Illetve egyszerűbb megoldásként hiperhivatkozásként elérhetővé lehetne tenni a Közbeszerzési Törvényt, ahonnan kimásolható lenne a vonatkozó rész.*
39. Probléma: a hirdetmény feladójának kézzel kell beírni a pontos címet.
40. *Javaslat: mivel az ilyenkor megadott válaszok száma véges, zárt listából való kiválasztást lehetne alkalmazni, legalábbis a településnév és a NUTS kód esetében. Ez történhetne legördülő menü segítségével. Ezzel könnyíteni lehetne a hirdetményt feladó személy dolgát, és minimalizálni lehetne a hibázás lehetőségét.*
41. Probléma: annak ellenére, hogy ennél a pontnál csak egyetlen helyes válasz létezik, az összes lehetőséget beikszelhetjük. (Ebben az esetben a rögzítő felület készítői felhívták erre a figyelmet.)
42. *Javaslat: rádió gomb használata, ami egyetlen lehetséges választ engedélyez bejelölni.*
43. Probléma: a program azt is engedélyezi, hogy nem létező összeget írjunk be. Például betűk vagy intervallum esetén lehet előbb nagyobb összeget írni (például: 100.000 és 50.000 között)
44. *Javaslat: automatikusan le kellene tiltani az irreális karaktereket. Valamint az intervallumnál logikai kapcsolatot kellene megadni a két mező között ($A < B$)*
45. Probléma: Nincs egységesítve, hogy hogyan adja meg a hirdetmény feladója a becsült összeget. Ebből kifolyólag rengeteg megoldás (ezáltal esetleges hiba is) születhet.
46. *Javaslat: egyértelmű utasítást kellene adni arra nézve, hogy hogy kell kitölteni ezt a mezőt. A legegyszerűbb megoldás, hogy a mező után szerepel egy mintapélda.*
47. Probléma: a pénznemet a hirdetmény feladója adja meg.
48. *Javaslat: Nemzeti közbeszerzésnél erre nincs szükség, mivel a pénznem csak forint lehet.*

49. Probléma: a jelentkezés a programból túl bonyolult.
50. *Javaslat: a kijelentkező ikonnak feltűnőbbnek kellene lennie és az összes oldalon szerepelnie kéne.*
51. Probléma: a mentés gomb nem eléggé feltűnő helyen van.
52. *Javaslat: Érdemes lenne ezt a gombot az oldal aljára tenni, a „tovább” gomb mellé, hogy ne felejtsük el a mentést, amikor készen vagyunk egy-egy oldallal.*